

novembre 1998

núm. 194

200 PTA.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

EL CIM FRENA LA URBANITZACIÓ DE TOLLERIC

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en

CORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX

Catalina Font

COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Celso Calviño
Llúcia Caldés	Miquel Cardell
Francina Capellà	Joan Clar
Sebastià Cardell	Bartomeu Font
Antònia Font	Catalina Garau
Joana Font	Miquel Janer
Maties Garcies	Joan Jaume
Franc Jaume	Aina M. Llompart
Coloma Julià	Jaume Manresa
Antoni Llompart	Antoni Monserrat
Llorenç Mascaró	Joan Monserrat
Apol·lònia M. Monserrat	Guillem Oliver
Francisca Mut	Margalida Palou
Jaume Oliver	Nanda Ramon
Bartomeu Prohens	Josep Sacarès
Sebastià Rubí	Miquel Sbert
Jaume Salvà	Catalina Serra
Tomeu Sbert	Arnau Tomàs
Joan Socies	Gabriel Thomàs
Jeroni Tomàs	Bàrbara Verdera
Antoni Vadell	Francesc Verdera

IMPRIMEIX

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, n° 2
MANACOR

El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

Guerra de moratòries

El Consell de Mallorca aprovava fa pocs dies la suspensió dels planejaments de setanta-set projectes d'urbanització, situats majoritàriament a la costa mallorquina. Concretament, aquesta suspensió coneguda com a moratòria urbanística suposa que els partits integrats del Pacte de Progrés congelen la construcció de 8.216 places en terme municipal de Lluçmajor, a les quals s'ha d'afegir l'acord de la Comissió Insular d'Urbanisme per qual les 48'3 hectàrees de sòl urbanitzable que contemplava el projecte de Tollerie passen a ser sòl rústic.

Aquesta pauta de conservació del territori per part del CIM, que posa fre al constant creixement urbanístic de l'illa, topa de front amb els interessos del PP, sempre disposat a defensar els interessos dels promotors. La vigència de la moratòria urbanística del CIM ara roman supeditada a l'entrada en vigor de les Directrius d'Ordenació Territorial, després que el Govern presidit per Jaume Matas, decidís la seva pròpia moratòria que inclou la retirada al CIM de la capacitat per aprovar desclassificacions de sòl fins que les DOT no siguin aprovades.

Per al Pacte de Progrés, la moratòria s'entén com una mesura temporal per evitar que, mentre hom adopta decisions concretes per evitar el creixement, es produeixi un augment del desenvolupament urbanístic on existeix més perill que això s'esdevengui; és a dir, en les zones costaneres ja excessivament desenvolupades o en aquelles que, de manera miraculosa, han sobreviscut a la febre del ciment.

La postura del PP, manifestada des del Govern i plasmada en les alegacions presentades per l'equip de govern municipal de Lluçmajor, considera que la moratòria del CIM "és injusta, provoca inseguretats jurídiques, és discriminatòria en la mesura que no afecta tots els municipis i no és respectuosa amb l'autonomia municipal".

Aquesta "guerra" de moratòries deixa en evidència el president Jaume Matas, que en reiterades ocasions ha repetit que el Govern estava a favor d'un creixement sostingut de les illes. Quan arriba el moment de la veritat, i el CIM dona el primer cas per frenar l'augment constant de projectes urbanístics, sorgeix la verdadera política del PP, que anteposa els interessos d'uns pocs (els promotors) al de tots els ciutadans de Balears. El missatge, emès des del Govern i el Parlament no deixa cap dubte: "Tranquils, no passa res". A més de crear la seva pròpia moratòria, el Govern retira la competència al Consell Insular de Mallorca i a esperar l'entrada en vigor de les Directrius d'Ordenació Territorial, que ja us podem imaginar en quina direcció aniran. El temps ens ho dirà. ♦

Plenari de l'Ajuntament (26-X-98)

Augment de les taxes fiscals

Arnau Tomàs

En el plenari ordinari celebrat el propassat dilluns, 26 d'octubre, el punt de major interès, dels pocs contemplats en l'ordre del dia, fou el relatiu a la modificació de les ordenances fiscals o augment de taxes en un 2%, tema aprovat amb l'abstenció dels grups de l'oposició, PSOE i PSM.

Sobre l'esmentat augment, Rabasco va declarar que l'Ajuntament ha de recaptar 90 milions per tal de fer front a les despeses de la incineradora, provinents del Consell Insular i que no quedaran a les arques municipals.

Tota la resta de temes va ser aprovada per unanimitat, entre aquests hem de destacar la desestimació d'un escrit de SERAGUA per la inclusió en el proper concurs per a la concessió del servei d'aigües i de clavegueram de Llucmajor, així com la proposta de dues festes locals el 1999, que seran les de Sant Miquel i Es Firó, i el nomenament d'advocats i procuradors per a dos contenciosos administratius, entre ells un recurs de cassació al Tribunal Suprem. ♦

Partits polítics i entitats posen autocars per a la manifestació ecologista

La manifestació ecologista que ha organitzat el GOB per demanar l'aturada immediata dels projectes urbanístics que amenacen els espais verjos de Mallorca té també adhesions de caràcter llucmajorer. Es tracta de iniciativa conjunta que han pres un seguit d'entitats cíviques locals com la delegació del GOB, la Plataforma Antiautopista, l'Associació de Veïns de s'Estanyol i la d'Usuaris del Mollet Vell, més la de diversos partits com el PSIB-PSOE, el PSM, UM i EU. Tots aquests grups han fet una proposta perquè la gent de Llucmajor assisteixi a la convocatòria reivindicativa de dia 12 de novembre que s'ha de fer a Palma.

Per tal motiu, les entitats cíviques i els partits polítics esmentats han firmat conjuntament una carta per enviar als domicilis llucmajorers. En aquesta carta afirmen que "des de la nostra pluralitat ideològica, volem convidar-vos a assistir a aquesta manifestació com a llucmajorers i llucmajoreres que, quan fa falta, es comprometen en els millors i més nobles causes cíviques".

Igualment fan referència a les implicacions locals que té "la política urbanística destructiva del territori" que es practica a les Balears, i esmenten diversos casos que afecten Llucmajor: urbanitzacions mig abandonades, destrucció de foravila, massificació del turisme, amenaça de l'autopista i del port esportiu de s'Estanyol.

Per tots aquests motius ofereixen la possibilitat d'anar a la manifestació en autocar, prèvia inscripció fins dia 10 a diversos telèfons i seus de partits polítics. La concentració dels autocars serà a les 19 h al passeig de Jaume III.

Entre els firmants de la convocatòria, entre els quals hi ha els regidors de l'oposició Antoni Garcias (PSOE) i Joana Lluïsa Mascaró (PSM) i els representants d'EU i UM Miquel Mascaró i J.M. Luna, respectivament, hi ha molt d'optimisme de cara a aconseguir una presència nombrosa de gent en aquesta manifestació ecologista. ♦

4

Mamà, i tu, què vols ser de gran?

PLANS de PENSIONS "SA NOSTRA"

La seva resposta, en bones mans

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

ANIRI COMUNITATVA AL CONSELL INSULAR I MUNICIPAL GOVERN BALEARS 1998

1998 027

1116-98

ESPORTS

SA PLAÇA

Col·lecció Tardor - Hivern

Pl. Espanya, 39 - Telf. 12 10 00 - 07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Inaugurada la segona fase de construcció del polígon industrial de Son Noguera

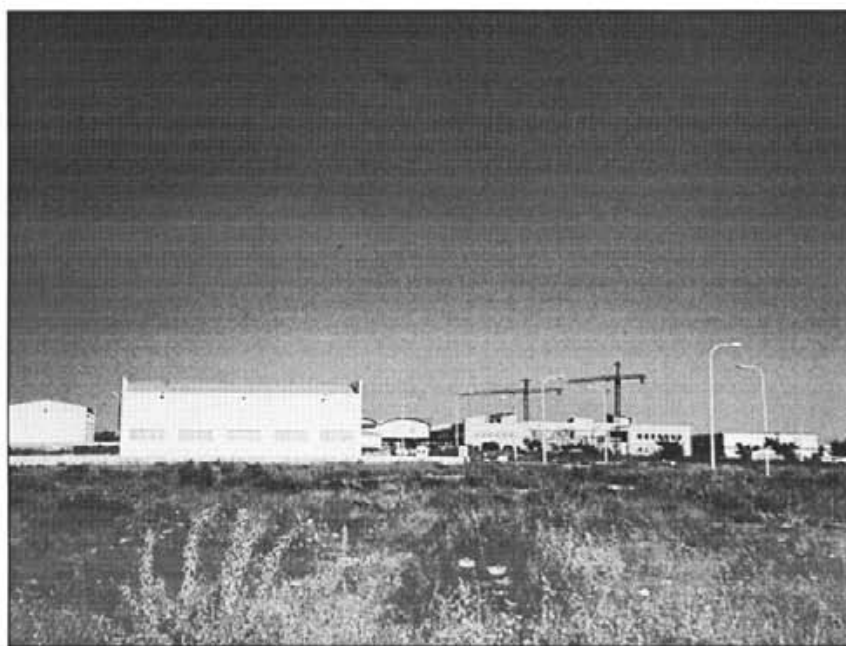
A. Tomàs

El passat 29 d'octubre fou inaugurada la segona fase del polígon industrial de son Noguera, amb assistència del batle, Gaspar Oliver, el conseller de Medi ambient, Antoni Ramis, el gerent de Gestur Balear, Eduard Llop i regidors del grup de govern municipal.

El batle de Lluçmajor, en el breu parlament que va fer va destacar la importància de l'acte tot dient que el polígon és un repte guanyat pel consistori, perquè es compraren els terrenys l'any 92 en plena crisi econòmica, "però era el moment, ja que avui tenim tots els solars venuts, molts de construïts, gràcies a una iniciativa política que permet la venda de terrenys a vuit mil pessetes el metre quadrat", es va explicar.

El conseller Ramis va recordar que aquests deu anys "han estat difícils per a la promoció del Polígon, però avui ja hi ha demanda per a aquesta segona fase, a més de poder crear una promoció urbanística, que genera riquesa, amb un creixement qualitatiu del poble sense augmentar-ne el nombre d'habitants".

Aquesta segona fase, comprèn una superfície de 156.554 m², i un cop acabada, s'hauran instal·lat a Lluçmajor més de 100 empreses. Sortiran en venda 121.084 m² per a la ubicació de 44 solars industrials i 344 aparellaments annexs, tot reservant-se'n 26.677 com a zones verdes,

15.433 per a la xarxa viària i 2.350 per a serveis d'infraestructura. Els paràmetres d'edificabilitat d'aquesta zona industrial, segons el pla parcial, són de 0,81 m², amb una alçada màxima permesa de 12 metres corresponents a quatre plantes i soterrani. Les parcel·les mínimes són de mil metres quadrats i les dimensions permeses dels edificis, de 20 metres de façana

per 10 de fons.

Sobre el paper promocional que ha jugat Air Europa, el batle llucmajorer reconeix que "sense dubtes el conveni firmat entre el Govern i Air Europa ha donat ales al polígon, juntament a una carretera que, esper i vull, que es convertesqui aviat en autopista". ♦

Nota de la Redacció

Per un error d'impremta involuntari a l'anunci de **HYUNDAI** del mes d'octubre, concretament al Coupe 1.6 16v, on deia: 1.536.000 PTA, havia de dir: 2.336.000 PTA. ♦

EURO - IDIOMAS

Lluçmajor

Apreneu idiomes amb grups molt petits amb professors amb experiència nadius i llicenciats

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

BIBLIOTECA PÚBLICA MUNICIPAL DE S'ARENAL

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR
C/ BERGA, 64
07600 S'ARENAL
Tif. 440641

HORARI: De dilluns a divendres de 15'30 a 20'00h.
Dissabte de 10'00 a 13'00h.

AQUEST MES HI PODEU TROBAR MOLTES NOVETATS D'HISTÒRIA DE MALLORCA, I TAMBÉ MOLTES NOVEL·LES.

A MÉS DE LLIBRES I REVISTES TAMBÉ DISPOSAM DE VIDEOS I C.D.

VOS HI ESPERAM A TOTS !

Consell Insular de Mallorca

S'Arenal

Notícies d'hostaleria

Tomeu Sbert

Pel que fa al nombre de visitants, la temporada turística d'enguany ha estat bona. Les places hoteleres de la zona (s'Arenal, ca'n Pastilla, Platja de Palma) han estat plenes durant mesos. A la platja, més gent que mai. I vista la cosa des del punt de vista de la indústria, de negoci, s'ha de dir que va bé. Encara que hi ha de tot, o sigui, una part ostensible de turisme bo, però el que més ha abundat ha estat un turisme barat. Hi ha molta competència, tant a nivell de turisme estranger com del nacional i això ja no és notícia. Però que, devers el Balneari VI abundi tanta gent a qui li agrada tant beure sangria dins poals d'aquests que a les possessions llucmajoreres han servit, i encara serveixen, per abeurar el mul, hi va un abisme comparat amb allò que tots voldríem.

El turisme britànic ha augmentat sobre un 14% en relació a altres estius així com també s'ha vist un lleuger augment al turisme alemany i espanyol. Ara bé, si miram s'Arenal com a zona d'estiu dels mallorquins, i en concret dels llucmajorers, això canvia d'aspecte totalment. S'Arenal ja no tornarà mai a ser un lloc idíl·lic com ho era fa una trentena d'anys, però gràcies al turisme s'ha millorat en qualitat de vida i de benestars socials.

S'Arenal de Llucmajor continua tenint unes deu mil places hoteleres i la majoria d'establiments han fet reformes en els darrers anys, la qual cosa suposa una millora i no quedar endarrera en referència als llocs turístics mallorquins, tot i que la degradació ha deixat una marca dins els anys i a la crisi del 92.

Aquestes reformes i la construcció de voravies amples en alguns carrers així com l'acabat del Passeig de Miramar, contribueixen, de mica en mica, a recuperar part d'aquell privilegi que s'Arenal va oferir en èpoques anteriors.

Dia del turista

L'anomenada Festa del Turista es va celebrar un any més i varen ser dos els dies festius pensat tot per fer l'estada més agradable a tot turista de la zona: ball mallorquí, més ball, bunyols, concursos, proves, música i alegria per tot arreu. El segon dia, sopar per a la gent relacionada amb l'hostaleria, amb la presència d'autoritats i entrega de distincions.

La insígnia i la Copinya d'or de l'Associació d'hotelers per Bartomeu Sbert (fill) va ser entregada pel batle de Palma, J. Fageda. Un premi especial per a Aina Rodríguez, presidenta de la Plataforma contra la delinqüència, plataforma que ha fet molta feina durant els tres anys de funcionament. També es va fer entrega de diplomes a turistes que fa trenta anys o més que vénen a s'Arenal.

Una de les entregues a un dels grups de ball de la "Festa del Turista".

Notícies breus

- El sospirat campionat del món de Ciclisme del 2001, sol·licitat per l'Associació d'Hotelers amb el suport d'entitats oficials, no fou concedit a Espanya, sinó que ha volat a Lisboa. Els portuguesos, a darrera hora, oferiren a la Unió Ciclista Internacional, dos-cents milions de pessetes més que els representants mallorquins.

- Lluís Riu Beltran fou distingit, a títol pòstum, com "Important de l'Any" pel Govern de les Illes Canàries.

- La Guàrdia Civil va celebrar la Festa del Pilar, amb un acte religiós i berenar a un dels hotels, per a tots els Guàrdies i familiars convidats.

- La UD Arenal de futbol va triomfar sobre el CD Sòledat per 6-0. Encara que l'equip arener es troba en els llocs postres de la classificació general, aquest cop va fer un bon encontre.

- L'Ajuntament de Palma ha obert una oficina municipal a s'Arenal. Aquesta és una bona notícia ja que es tracta d'un servei desitjat des de fa molts anys, perquè la importància de la zona requeria amb urgència un servei com aquest.

- Un avantprojecte de possible implantació d'una línia de tramvia a s'Arenal de Palma serà exposat al públic. Hom parla d'un pressupost de més de nou mil milions de pessetes, segons informava el diari.

- El "Cor Marina" de s'Arenal va actuar al Teatre principal de Palma, coincidint amb el "Dia mundial de Persones majors".

- Antoni Jordi continua pintant i aquesta qualitat artística augmenta de cada vegada més. Va exposar a les Fires de Llucmajor i aquest mes de novembre exposa a Palma.

- El Club petanca son Verí, categoria major, encapçala la classificació general de la seva categoria.

- L'organització mundial del Turisme (OMT) preveu que la nació de Xina serà primera potència mundial en turisme en arribar la segona dècada del proper segle. ♦

El Consell Insular de Mallorca frena la urbanització de Tollerie

La moratòria del CIM congela la construcció de 8.216 places a s'Estanyol, Cala Pi i s'Arenal

CIM congela la construcció de devers 8.200 places en quatre superfícies que fan un total de gairebé 105 hectàrees en les zones denominades àrees de desenvolupament 12, 13 14 i 15. Aquesta moratòria del CIM serà vigent mentre el Govern balear no aprovi les Directrius d'Ordenació Territorial.

Vallgornera Nou, inclosa inicialment en la moratòria, va quedar fora en el darrer moment. L'Ajuntament havia al·legat contra la suspensió de planejament, tot al·legant la quasi completa consolidació d'aquesta urbanització que ja té més de noranta vivendes construïdes. Les al·legacions asseguraven també que la població que el CIM preveia, de 4.555 habitants, resultava "totalment errònia".

En referència a s'Estanyol i a s'Arenal, la moratòria afecta terrenys

que en el Pla General d'Ordenació vigent figuren com a sòl urbanitzable no programat. La revisió del PGOU, aprovada inicialment, les qualifica de sòl urbanitzable. A s'Estanyol, segons les al·legacions de l'Ajuntament, es tracta d'"una franja que serveix de nexa d'unió entre les urbanitzacions de son Reinés i son Bieló i, per raons de continuïtat, allò lògic és donar a aquests terrenys un destí semblant a les urbanitzacions veïnes".

Quant a l'àrea de desenvolupament 13 de s'Arenal, tots els grups municipals mostraren la disconformitat per la inclusió en la moratòria del CIM. La unanimitat entre l'equip de govern (PP-ASI) i l'oposició (PSOE-PSM) respon que l'esmentada àrea és considerada com la zona que ha de recollir el natural creixement del nucli de s'Arenal, actualment ofegat per manca de solars. A més a més, el PERI de s'Arenal, que té com a objectiu un esponjament de la zona, haurà de tenir la seva compensació dins del sòl urbanitzable que es preveu a la revisió del PGOU.

Finalment, la moratòria inclou dos petits enclaus que constitueixen una perllongació de la urbanització de Cala Pi (5,54 hectàrees amb una població prevista de 406 habitants), amb aprovació del pla parcial pel novembre del 93. A la zona costanera (40,65 hectàrees i una població prevista de 2.439 habitants) la revisió del PGOU justifica la classificació com a urbanitzable "per tal de facilitar el seu desenvolupament amb l'objectiu de dotar aquest espai territorial de zones lliures i equipaments de cessió obligatòria i gratuïta que serveixin de suport a les urbanitzacions de la zona costanera". Aquestes al·legacions contra la moratòria en aquests dos enclaus, l'oposició (PSOE-PSM) va optar per l'abstenció. ♦

8

Francesc Verdera
Foto: C. Julià

El Consell Insular de Mallorca, mitjançant els acords de la Comissió Insular d'Urbanisme, ha desclassificat el projecte urbanístic de Tollerie i ha congelat la construcció de 8.216 places en el terme municipal de Lluçmajor. Pel que fa a Tollerie, la decisió del CIM suposa que les 48,3 hectàrees de sòl urbanitzable que contemplava el projecte passen a ser sòl rústic. Segons el president de la Comissió d'Urbanisme, Francesc Quetglas "és l'única manera d'aturar legalment un projecte incompatible amb els criteris de sostenibilitat que la Comissió defensa".

El projecte urbanístic de Tollerie, que contemplava una població màxima de 4.320 habitants, entre places turístiques i residencials, es localitza a la marina llucmajorera, entre les urbanitzacions d'El Dorado i Badia Gran, i segons els serveis tècnics de la Comissió, "conserva les qualitats naturals del terreny que són pròpies del sòl rústic".

La decisió del CIM, des del mateix moment de la suspensió del planejament de Tollerie, fou rebutjada pels responsables municipals de Lluçmajor, mitjançant alguns acords de plenaris. Suspensió que també ha estat recorreguda pels promotors i també per l'Ajuntament, argumentant que Tollerie compta amb l'aprovació del pla parcial, no figura com a zona protegida i que la desclassificació (d'urbanitzable rústic) farà pas al pagament d'indemnitzacions.

D'altra banda, la moratòria urbanística del Consell Insular de Mallorca, afecta quatre urbanitzables en zones costaneres sense pla parcial aprovat del terme municipal llucmajorer (s'Estanyol, Cala Pi i s'Arenal). L'acord del

Quatre mots

Miquel Pou, president de LLAC

Catalina Font
Foto: C. Julià

Què és LLAC?

- LLAC és una associació de caire cultural (Llucmajor Associació Cultural), organitzada en principi per un grup de joves però a la qual pot pertànyer tothom que ho desitgi.

Qui és LLAC?

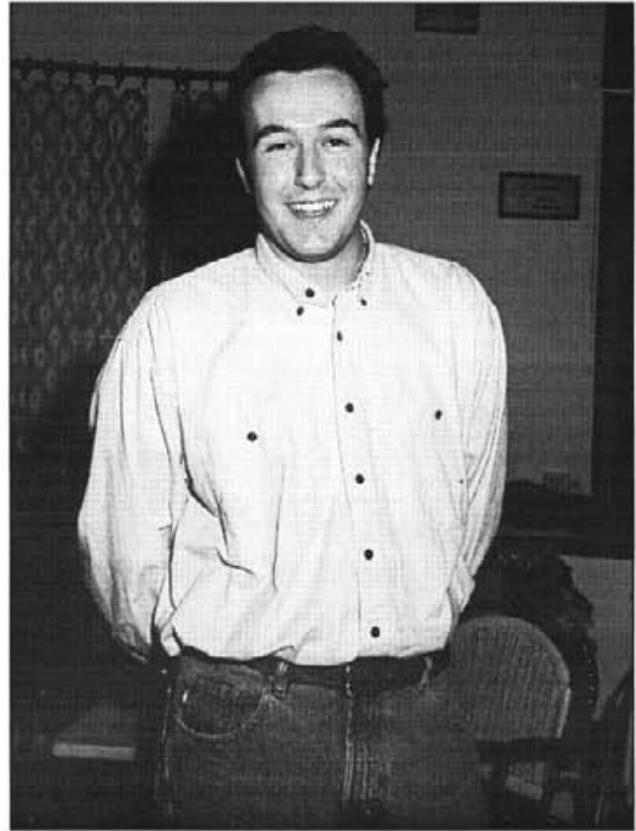
- El president som jo, Miquel Pou; vice-presidenta, Catalina Trobat; secretari, Jaume Vidal; tresorer, Jaume Monreal i uns quants que són vocals.

Què es pretén, des d'aquesta Associació?

- L'Associació intenta dur endavant tot un seguit d'iniciatives de caire cultural que ajudin a dinamitzar el poble. Es tracta, sobretot de fer més "vives" les festes del poble: Fires, Santa Càndida, Foguerons, Beneïdes, Esplai... és a dir, tot allò que revitalitzi l'esperit popular que tot poble té o hauria de tenir. De moment estam fent un calendari anual de celebracions per tal que cada mes es realitzi alguna activitat: xerrades, concerts, tallers, exposicions... de tal manera que els actes culturals no es desenvolupin tots de cop en uns dies determinats sinó que el poble sigui i se senti viu tot l'any.

Tot i que sou una Associació recent, ja heu fet algunes coses...

- Sí, ara per les Fires vàrem organitzar tres tallers per la Diada Juvenil: un taller de ximbombes, un d'instruments de canya i un de tenyit de cabells. També muntàrem una paradeta per tal que la gent ens començàs a conèixer i recaptar socis. De moment, no tenim local social i qui estigui interessat a associar-se ho pot fer a través del Centre d'Informació Juvenil, pagant una quota anual de 5.500 pessetes. ♦

9

• **Compra i venda d'antiguitats** •
• **Restauració de mobles** • **De tot i més** •

Camí de Son Oliver, 4 - S'Aranjassa (Palma)
Tels.: 971 742 533 - 909 716 881

expert

ELÈCTRICA

Sens dubte te convencerà

INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Llucmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Un vespre amb espirafoc

rents contrades de Mallorca -i fins i tot a Ciutadella- amenant ballades o protagonitzant vetlades de música tradicional.

El seu debut estel·lar a Lluçmajor, però, va arribar de la mà de l'Obra Cultural Balear el passat 24 d'octubre, en el

10

Ramon Tous

Tomeu Puigserver, Toni Puigserver, Miquel Barceló, Mònica Garcia i Maria del Mar Vanrell varen formar ja fa més d'un any i mig la darrera aportació de Lluçmajor a la música tradicional. Aquests músics, joves i prou preparats, procedeixen de la banda de música on es conegueren i on compartiren preferències i inquietuds musicals.

Durant aquest rodatge han anat amunt i avall per dife-

marc incomparable del cafè Colón que lluita com mai per rebre un bon grapat de bona gent de la vila i uns molt il·lustres externs.

La vetllada va ésser particularment entranyable ja que molts d'amics els varen acompanyar i donaren més color i més força a l'acte, amb flabiol, tuba, bombos, plats, trompes, llauts, guitarres, violins i un contundent contrabaix.

Així es va anar enfilant un repertori que combinava cançons tradicionals, romanços musicats per ells mateixos, nous arranjaments a velles cançons i, fins i tot, una engrescadora *balangueramix* que va cloure una actuació d'una hora en el clímax d'animació.

No podem, però, tancar aquesta crònica sense fer esment de l'agradabilíssim ambient que saberen cristallitzar aquests joves músics que arrossegaren una magnífica colla d'amics i familiars i els representants del bo i millor de la musicologia llucmajorera.

Un moment especialment màgic i que forma ja part de la història musical de la vila va ésser el tendre, espontani i merescut homenatge a un gran músic i una gran persona: Miquel Janer. A tots, enhorabona. ♦

TALLERS MARINA

AGENT OFICIAL PEUGEOT

C/ MARINA, 104 - TEL. 971 66 05 21 - EXPOSICIÓ I VENDA: C/ MARINA S/N. - LLUÇMAJOR

Quaderns de Fum Major

Estampes típiques (oli sobre tela)

Miquel Cardell

Novembre comença amb flors. La visió d'una dona portant-ne dos rams que ens fa pensar en la mort, en els morts, en la festa que dedicam a retre'ls homenatge, a significar públicament el nostre record d'aquells que ja són només memòria, enyor.

Són, aquests rituals a l'imprecisa frontera entre l'íntim i el social, que ara mateix no em puc estar d'associar a l'olor d'aiguarràs i oli de lli que em fa recular unes setmanes en el temps, al moment que, també a una frontera entre el privat i el públic, entre l'ordre pràctic de l'economia domèstica i el territori convencional del costum, les dones, sobretot i encara, preparaven l'arribada de les Fires, de la Darrera Fira, untant les portes.

Per motius que no vénen al cas, fa uns mesos que habit provisionalment al passeig, al carrer del Bisbe Taixequet. Per aquest llucmajorer que, a la vila, sempre havia viscut al mateix redolet del carrer del Convent, aquesta és una experiència plena de detalls i matisos que he estat temptat d'esmentar a aquests quaderns en més d'una ocasió. Començant pel bell *que hi ha en casa?* amb que un veïnat entrava a donar-nos la benvinguda i oferir-se per un necessari, o per la mitja dotzena de llimones i el manat de julivert que, amb significació no gaire distinta, ens obsequiava la veïnada de l'altra costat, i pel que aquests detalls signifiquen d'un sentiment d'hospitalitat i convivència que és probablement una de les riqueses del nostre conuiu que hauríem de saber mantenir vives. O seguint pel panorama que m'acompanya ara quan aixec els ulls de l'escrit, un panorama menys ample, de teulades i parets que, lleuant-hi algunes inevitables antenes, no deu ser molt distint de com era o

hauria pogut ser fa un segle, vivificat per la infinita gamma de matisos amb què s'hi manifesta cada moment de la claror, cada variació meteorològica, cada glop d'un temps que hi sembla, amb tot, amable i cíclic, aconhortat a deixar-se humanitzar per la meua mirada.

Les Fires, el llarg cap de setmana de la Darrera Fira, es viuen d'una manera molt distinta aquí, al passeig, que, pocs centenars de passes enfora, al Carrer del Convent, on es nota poca cosa més que una especial alteració del trànsit automobilístic o el pas de gent més o menys endiumenjada, qui sap si amb un pas un punt més nerviós que de costum, i, de tant en tant, els comentaris inevitables *-Que ja heu firat? Que heu tengut bona fermaça, enguany?*

Al passeig tot comença abans, al moment, per exemple que perceps que aquí o allà han començat els preparatius per una exposició, o quan et demanes com ho faràs amb el cotxe, per deixar-lo més o menys tranquil i disponible superant les considerables restriccions que, per aquests indrets, la festa significa, o en veure com es senyen enterra els trasts o espais reservats als firers...

És el creixement progressiu, orgànic, de la festa que esclafirà un moment imprecís del dissabte horabaixa i que, enguany, va resoldre prematurament, quasi com una clotellada, l'intens ruixat que va caure el migdia d'un Firó que, malgrat els núvols que s'acostaven amenaçadors, havia viscut un matí d'allò més animat. Ja és mala sort, enmig de tanta eixutor que els únics quaranta litres de pluja hagin de caure'ns damunt la festa... perquè el Refiró només perviu

de manera quasi simbòlica a quatre paradetes de roba damunt plaça. Ja és mala sort, i comença a ser un costum; però al que sol ser un dels mesos més plujosos de l'any, tampoc no es deu poder esperar gaire més.

Entre aquests dos moments, i amb un diumenge amb coes quilomètriques a les carreteres d'accés a la vila i els embossos de sempre als llocs de sempre, que l'encertada extensió de la ruta firera tornant a Plaça de Ses Escoles pel Carrer Major alleuja just un poc, la Fira. El renaixement dels encants, del *baratillo* que, de nin, havia vist llanguir fins extingir-se deu ser un dels signes dels temps que s'ho paga anotar. Com s'ho paga apuntar, després dels truis de l'any passat, que enguany la parada del GOB ha pogut estar a un indret cèntric, o el trasllat de la Mostra, aquella de la qual fa uns anys el Batle va expulsar aquesta revista, al Passeig, una mesura que pels expositors ha estat, sembla, tot un èxit...

Detalls d'una fira que, en molts de sentits, podríem qualificar de rutinària: més o menys com l'any passat, una gentada, un èxit, placers contents... I, malgrat aquesta considerable rutina pel que fa al que es ven i es pot comprar, em sembla que no dec ser l'únic que no pot evitar recórrer parades com si, a qualsevol racó entre les greixoneres i les jugueteres més o menys efímeres, entre la bijuteria i aquelles incomprendibles màquines, hi hagués de trobar exactament allò que em cal, la solució a un problema concret o una mena d'indefinible i casolana versió del Sant Greal dels antics aventurers. Fins i tot ara, que En Regalat és mort fa molt, el més beneit fa guiterres i les xiripes es troben en perill d'extinció: no sé si deu ser cosa de l'especial atmosfera que aquestes ocasions creen dins els pobles, o de la

memòria viva a algun racó subconscient d'aquella il·lusió dels nins que vàrem ser.

* * *

Després d'un bon grapat d'anys de guaitar-hi ben poc, enguany vaig dedicar-me a recórrer amb més pausa, tanta com em fou possible, les famoses i nombroses exposicions de pintura, o de quadres. Tot plegat (i quasi tot, pegat) em resulta prou indescriptible. L'estil dominant continua cobrint un arc més o menys postimpressionista, amb una tendència, també notable, cap a un cert realisme d'ordre no sé si dir-ne més clàssic o realista o fotogràfic... amb les excepcions de rigor, que no sé si deuen tenir a veure amb noves tendències decoratives, o amb els ressons d'un segle que s'acaba i, de vegades, sembla que quasi no hagués començat.

Al·lucinant seria una expressió inevitable, i més en observar l'alt percentatge de quadres venuts que es podia veure a moltes d'aquestes exposicions, una qüestió que em feia avinent un altre misteri. L'evidència que, per poc que hom combregui amb certes escoles pictòriques o decoratives, i procurant considerar la cosa des d'aquesta darrera perspectiva, la d'una artesanía parenta de la del mobiliari i el bibelot, molt més que des de l'altra, la prou misteriosa de l'art com exploració arriscada de vies expressives, fins i tot així, o especialment així, deia, es feia evident que, devora alguns amb un notable domini de l'ofici que exerceixen, molts d'aquests artistes pintors de les nostres Fires, no saben fer una o amb un tassó, i se m'apareixia la seva feina com la d'un aprenent barrut i pretencions molt més que com la d'un digne artesà. Precisament perquè fan una feina tan poc original com la d'un trinxeter o un cadirer es fa més notòria aquesta manca d'ofici que ni a un trinxeter ni a un cadirer perdonaríem: són segles de pintors treballant la perspectiva, el color, la proporció, el dibuix de les formes o altres tècniques alternatives de representació, de figuració del món... I el més significatiu és que molts d'aquests embrutadors de teles no són gens conscients de les seves limitacions, i parlen d'ells mateixos amb seriositat impositada, com si fossin una mescla de l'artista genial i l'as de les vendes del tercer pis dels grans magatzems... Deu

ser que la ignorància és agorxada. O que una bona calaixada sembla beneir i justificar el que faci falta. A l'entrada d'una d'aquestes mostres d'oliveres inqualificables i bodegons ferotges, la dona deia als tres infants, amb maternal devoció i un punt d'impaciència: *-Entrau, i a veure si vos afecionau a la pintura.* Amèn.

* * *

Una amiga em feia notar que, darrerament, els quadres d'oliveres semblen perdre posicions devora les representacions de paisatges locals, especialment de paisatges dotats de cert prestigi emblemàtic, significatiu, ja sien urbans (la plaça, les esglésies, la vista general del poble...) o rurals (les malmeses creus del camí de Gràcia, la torre de Cala Pi...).

Com Sant Pau camí de Damasc, davant l'oli lluentíssim d'una pintura que vaig acabar identificant amb la Creu del Camp de la Batalla, vaig adonar-me que a aquests quadres bona part del paisatge llucmajorer apareix retratat a un temps ideal: no hi ha xalets, ni tanques de fil ferro o bardisses exòtiques, no hi ha caramells de fems, ni pneumàtics penjats de les branques assenyalant el *bautizo* de torn, i els camps són plens d'ametllers saníssims i esponerosos en la seva resplendent floració... Vaig demanar-me llavors si no deu ser aquesta, pretèrita, irreal, idealitzada imatge la idea que molts de llucmajorers, de mallorquins, tenen encara de l'illa on vivim, dels paisatges que trespam, tal vegada menys del que sembla i amb els ulls menys badats. Deu ser el vell tema de la ideologia com a falsa consciència de la realitat, bena davant els ulls, prejudici que es condiciona la mirada. Perquè, ai, els nostres paisatges ja no són generalment com els pinten els pintoretjos de les fires. I si no ens n'adonam, si veim més real la postal de damunt l'aparadora del menjador que la realitat mateixa del nostre territori... llavors per ventura moltes de coses queden explicades. I la batalla urbanística general, i la seva peripècia més o menys preelectoral d'ara mateix, la cita inexcusable d'aquest dia 12, tot frega més perillosament encara del que semblava el territori del malson.

* * *

Vaig acabar la meva gira "artísti-

ca" i final a una de les més honestes i sinceres exposicions (o és només qüestió d'estrats socials, de nivells adquisitius?), la que es mostrava al carrer, al cantó de plaça amb el carrer de la Font, per assistir a aquesta planera i claríssima conversa entre el venedor i la potencial clienta.

- M'en duc aquest, però en voldria un altre amb els colors més vius, més alegres.

- Si no el trobes, el te puc fer.

(Entra en escena una segona clienta): *- Jo en necessito un en tons li-
ta...*

* * *

El Carrer del Bisbe Taixet em reservava una altra imatge peculiar de la Darrera Fira: el paisatge després de la batalla. Tal com el vaig poder veure ja despoblat, de nit després del pas de la multitud, el centre de la vila només es pot definir com un riu de merda, una torrentada d'escombraries, un femer. Bosses de plàstic, papers, envoltoris de tota mena, restes de menges dolces i salades, llaunes de refresc i envasos de distints formats i materials més o manco reciclables formaven una autèntica estora que a primera vista ens degué fer pensar en la mala educació com a signe de la nostra època, en l'especial habilitat per manifestar els comportaments més bàrbars i incívics que demostra l'animal humà quan entra a formar part del gran ramat, de la massa. A primera vista, perquè immediatament ve la segona constatació: la tendència a estalviar en papereres que els nostres governants municipals demostren de cap a cap d'any, es manifesta en tota la seva esplendor quan la cosa va de festa multitudinària, de manera que la gentada ha de tirar en terra els seus detritus o ha de carregar-los indefinidament en cerca d'una paperera i dipòsit que no trobarà, de manera que, quan es cansi, i el cansament superi el límit de la paciència cívica, acabarà fent el que fa, tirant-ho igualment en terra o localitzant algun dels femers que el propi comportament de la gentada improvisa a qualsevol cantó, i engreixant-lo.

Dies després, a la fira de Petra, molt més modesta i menys concorreguda que la de Llucmajor, vaig poder comprovar que cada vint o trenta passes hi havia un poal per als fems. Així, no deu ser tan difícil. Convendria començar a pensar-hi, en les papere-

res o, de cara a l'any que ve si tenim la desgràcia que ens governin els mateixos, organitzar una Fira i Mostra de Brutícia. Una altra. L'any que ve, algun pintoret podria immortalitzar aquestes líriques vistes a la seva exposició venda firal. Qui sap.

Ara que en parlàvem. Que a la Mostra hi hagués enguany una paradedeta municipal mostrant les coses meravelloses que, un dia d'aquests faran per nosaltres els qui ens comanden, no deu tenir res a veure amb les eleccions que s'acosten. Sempre he estat a favor de la transparència municipal, però, justament, inevitablement, oportunament, haver de començar per la propaganda... (no era Gaspar Oliver qui prenia enèrgiques mesures policials i repressives contra cert intent de "polititzar" la Mostra? - Clar que no és el mateix receptor que prendre).

Passaven les Fires, sense cadafal a plaça i amb la bunyoleria Rosaleda que quasi no arribà a estar més que un parell de dies (i, francament, després de tants d'anys, un Sant Miquel sense la xurreria no ho sembla tant); i passaren les Verges amb alguna serenata i moltes motades a tot renou (aquestes no són un privilegi del passeig, ja ho sé, però vos asseguro que hi ha vespres que sembla Montmeló, amb motorets trucats, superant qualsevol límit de velocitat i decibels, tripulats per dos joves sense casc. Llavors les estadístiques d'accidents van com van i deim que són desgràcies del destí. Les desgràcies del destí, però, són més allò inevitable que allò que pares, autoritats, fabricants de vehicles, publicistes, etc. fomenten i toleren. O aquestes ho són d'un destí que anam a cercar. Ha arribat, així, Tots Sants, els Morts: durem al cementeri aquests rams de flors que, darrerament, sovintegen també a les voreres de les carreteres, com un estrany senyal que ens parla de dols concrets i de nous costums.

Amb més desig de trobar-hi esperança que amb esperança real, veig als telediaris el genocida Pinochet encalçat per la justícia espanyola (i a la dretota *eppañavabien* mostrant el

llautó de la manca de sensibilitat, d'unes comprensions i toleràncies que delaten tot un tarannà). Veig també, cop de realisme tràgic, com l'occident i els mitjans de comunicació que s'ompliren la boca de confortables mai més quan la "guerra de Bòsnia" deixen Milosevic continuar el seu genocidi racista i expansionista a Kosovo, i sent els seus repressors afirmar que lluiten en defensa de la indisoluble unitat de la pàtria seva. Amb arguments no gaire distints dels que PSOE, PP, Foro Babel i companyia, el bessó del radicalnacionalisme castellà-espanyolista, utilitzen per fer por dels democràtics nacionalismes defensius de les nacions sotmeses en

nom de la unitat de la pàtria espanyola, constitucional, antes roja que rota, i (i ja és morro ideològic) de la tolerància, el pluralisme i la democràcia. Vaja, com sempre. A Madrid, els qui ens fan el recauutatge de l'anomenat Estatut d'autonomia, la que ells ens deixen amb permís dels seus afiliats d'aquí, decideixen que això de considerar les Illes Balears una nacionalitat, vulgui dir el que vulgui dir aquesta ambígua fórmula (ni nació ni província o autonomia que en diuen ara, com si diguéssim) no pot ser de cap manera. Idd. ♦

TALLERS
CAÑELLAS - ROTGER
C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)

LA ELEGANCIA DE LA ARMONIA.

Superficies fugaces,
volúmenes suaves
y líneas tensas:
el diseño del Fiat Brava
nace de unas minuciosas
pruebas aerodinámicas.
Observese el perfil, con
el parabrisas inclinado,
el voladizo trasero
reducido y el tercer
volumen compacto.

Ho diu el diari

A n'Alzamora li donen destino i na Cristina treu la destrat

Maties Garcias

Ja és surada la barquera,
ja tots se guanyen el pa:
fins el poeta Alzamora,
que enguany ha de fer triadella
per les messes culturals.

Prenem llicència per estrafer els versos mariantonians, ja que l'Editorial Destino (en el fons, Planeta) ha contractat l'escriptor nostrat per espigolar els sementers literaris, a fi de "potenciar la recerca d'autors joves que vinguin a ampliar i consolidar la seva línia narrativa de l'editorial, mitjançant una aposta per la qualitat i la novetat". Així ho explicava l'"Avui", far i guia de la (d'una certa) catalanitat. Segur que per als nous valors literaris, els bons oficis de n'Alzamora seran tan refrescants com ho devien ser els glops que repartia l'aiguera entre els segadors.

Qui no s'està d'escriure és la ciclista Maria Coloma Barceló, que des de s'Estanyol envia una missiva per retreure als conductors motoritzats el poc cas que fan a qui va en bicicleta i l'escàs respecte que mostren per les normes de circulació, sobretot en el punt referit als avançaments en ratlla contínua. La carta també és un exemple de llenguatge no sexista fins a límits que poden carregar una mica el

text. En una carta de 58 línies a una columna, hi hem trobat fins a set mostres de flexió entre masculí i femení: tots/es, molts/es, un/a, altre/a, conductors/es (2 cops). I això que deixa sense feminitzar "usuari" i "dels esportistes".

Però la protesta grossa, l'ha escrita el dia del Refiró na Cristina Ros a "El faldón", el seu article de l'"Última Hora". Ja fa temps que volia fer menció dels escrits d'aquesta periodista cultural (també conductora de debats a TeleNova) que no amaga la seva condició de llucmajorera. Les urgències d'altres textos i la limitació d'espai me n'havien privat, però ara no podem passar per alt el seu memorable "Cuadros en Lluçmajor". Confessa la filla del doctor Ros que fa vint o trenta anys que ve a les Fires i que, amb el pas del temps, hi ha copsat els canvis i els progressos de la humanitat: els tractors han substituït les arades, les monovolums han desplaçat les furgonetes, les sabates han guanyat en estil i qualitat, les joguetes no són com les d'antany...

Tot han canviat i millorat? No! Queda un reducte de la programació de les Fires on no hi ha canvi: la pintura. "Los mismos bodegones, los mismos olivos, idénticos molinos, igual la manzana, la pera, el jarrón, los rostros y el ramo de flores que nunca se llega a marchitar", s'exclama na Cristina. La conclusió fa estralls: "la sensibilidad artística que demuestra Lluçmajor con ello está a años luz de cualquier atisbo de progreso (...) Lluçmajor presenta un cuadro, unos cuadros, que nada tienen que ver con la contemporaneidad, ni tan siquiera con el pasado". I al final, el tro gros: "Si el municipio quiere contar con la dignidad que se merece, no estaría de más que estas muestras hubieran tenido su *darrera fira*". Uf, hem dit tots. ♦

14

C/. GRUP ESCOLAR, 68
LLUCMAJOR
TEL.: 971 12 10 81

Gimnàs a Punt

ACTIVITATS PER A TOTA LA FAMÍLIA

JAZZ	TAEKWON-DO
AERÒBIC	HAPKIDO
STEPS	MANTENIMENT
AERÒBIC INFANTIL	SAUNA
GIMNÀSTICA ARTÍSTICA	SOLÀRIUM
	MASSATGES

SALA DE MUSCULACIÓ AMB
LA MÉS MODERNA MAQUINÀRIA

700 M² D' AMPLES I COMFORTABLES
INSTAL·LACIONS AL SEU SERVEI

SA FILOA

C/. MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

ASSEGURANCES

Agència Lluçmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)

ZURICH

C/. Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Lluçmajor)

L'OCB iniciarà una mobilització per l'autogovern

La campanya "Per una nova manera de governar" culminarà en la Diada

Coloma Julià

A l'Encontre de delegacions de l'Obra Cultural Balear celebrat a Lloret el passat 31 d'octubre, Antoni Mir ens va informar que el mes de novembre s'iniciarà una mobilització molt àmplia on hi participaran els ciutadans i ciutadanes de totes les illes Balears, a favor de la llengua autòctona i de l'autogovern.

L'objectiu de l'OCB és que la mobilització no es limiti a la Diada per la Llengua, organitzada per l'associació i d'altres entitats, sinó que es perllongui durant els sis mesos precedents a la cinquena Diada reivindicativa del mes de maig que se celebrarà simultàniament a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

La crida de l'OCB a favor de la llengua, la cultura, la identitat i l'autogovern es realitzarà mitjançant una campanya de gran impacte i en un sentit ampli: es realitzaran debats i altres activitats com l'entrega dels Premis 31 de Desembre a la Nit de la Cultura.

Entre els objectius de l'OCB s'ha de destacar, en paraules d'Antoni Mir, el "d'una autèntica política lingüísti-

ca" ja que per part de les institucions "es fan coses aïllades, però no existeix una política decidida per frenar la situació actual, de pèrdua de l'ús de l'idioma".

Una altra de les metes centrals d'aquesta mobilització, segons el president de l'Obra Cultural Balear, és el fet que "Balears reclami i aconsegueixi un autogovern ple". La campanya inclourà també "una promoció del valor substancial de l'ètica en la política i de la democràcia com a valor".

Aquesta mobilització quedaria emmarcada dins la línia que s'ha produït tota aquesta dècada i que es va iniciar el 1991, quan es va constituir la plataforma amb el lema "Volem comandar a ca nostra", iniciada per l'entitat. ♦

Jaume Gost

Compra - Venda Antiguitats

C/. Aragó, 310 Baixos (Palma)
Tels. 971 47 51 44 - 907 36 58 45

LO MIRE POR DONDE LO MIRE,
ELEGIR UN ROVER
O UN LAND ROVER ESTÁ LLENO
DE VENTAJAS.

ILLA MOTORS, S.L.

Avda. Ramon de Sant Martí, s/n
Tels. 66 01 46 - 908-63 00 49
Fax. 66 22 39 - (Llucmajor)

Cartes

Un altre ple de circ

Manuel Sanchez
Secretari Comité Local
Unió Mallorquina Lluçmajor

Quan ens pensàvem que la capacitat del Sr. regidor que segons ell representa a l'Ajuntament de Lluçmajor els interessos dels ciutadans de S'Arenal, per a sorprenden's ja estava esgotada, ens torna a divertir amb una altra faceta de la seva personalitat, fins ara desconeguda. Al darrer Ple Extraordinari del nostre Ajuntament, convocat amb LLUM I TAQUÍGRAFS, (a les 10 del matí i amb la poca premsa de Lluçmajor com a únic públic) potser per a llevar-nos als ciutadans els dubtes del tractat en el mencionat ple. Resulta que el regidor mencionat és un consumat crític de la moda masculina, comparable a la moda de Jesús Mariñas, del programa televisiu Tómbola. No entrarem en els detalls de la seva intervenció en aquest ple, criticant el color de les camies o calçons dels veïnats de la finca, intentant relacionar-nos amb una determinada força política existent a Espanya fa 50 anys. Pocs arguments ha de tenir, quan en lloc de dedicar-se a governar, que a pesar de fer-ho poc i malament, és la seva obligació, es dedica a insultar a representants electes del poble mallorquí, i a un grup de persones de S'Arenal, que segons pareix, té

com a enemics acèrrims, vestimenta masculina inclosa. Tan sols recordar-li, el seu passat d'uniforme, doncs per aquí li ha pogut traïr el subconscient. No pot aquest senyor, donar-nos lliçons d'uniformitat ni de moralitat, quan és pública, denigrant i vergonyosa la seva intervenció, en un altre ple consistorial, famosa i coneguda amb el títol de "TE ESPERO EN O.K. CORRAL CABO BLANCO, ¿SI TIENES COJONES!", citant a un desafiament a un altre regidor de l'Ajuntament. Ni el comte Ciano, mà dreta de Mussolini, l'hagués igualat. Però també té nom italià, la forma d'amenaçar-nos amb desterrar-nos del nostre poble, a totes aquelles persones que no pensam ni actuam baix les seves directrius i imposicions.

Aquest regidor, porta dotze anys dins l'equip de govern del nostre Ajuntament, sense que S'Arenal haguí notat la seva presència en el mateix, excepte per ser la rialla no tan sols dels ciutadans del nostre municipi, sinó també d'altres que veuen amb astorament els plens als que vosté, i els que els hi consenten, ens tenen avesats. Hi ha dues solucions, o segueix vosté sense fer res per al seu poble, o deixa el seu càrrec, dedicant-se d'aquesta manera al treball crític de les passarel·les, doncs pareix que no ho fa del tot malament. No va per-

dre vosté cap detall. Té un gran futur en el món de la faràndula.

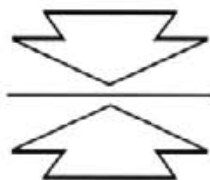
I ja per acabar, Sr. Regidor, deixi fer els insults, que a la fi l'únic que fan es retratar-lo. S'Arenal no necessita conflictes ni polèmiques entre els seus ciutadans, S'Arenal necessita solucions als seus problemes, basades en el treball constant i ben fet. Deixi de ficar-se amb un grup de persones que ni tan sols són enemics o adversaris seus en aquests moments, i ens doni explicacions de la paralizació de les obres de l'Institut del seu poble, del que ocorre amb les obres del Centre de Salut, quan s'acabarà el problema de circulació i de les aigües residuals, quan serà que vosté acabi amb les carreres de motes pel seu poble, amenaçant contínuament la integritat física de grans i petits. Deixi vosté de patricular, com en els seus millors temps, vestit de blau, gris o groc, per a descobrir qui aferri cartells, i intenti descobrir i denunciar els traficants de tot tipus que es passegen amb tranquil·litat pel seu i nostre estimat poble. ♦

CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
 PER AL PERMÍS DE
 CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
 de 17 a 19'30 hs.
 C/ Antoni Garcias 1-A
 Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets

(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
 Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Xerrades de cafè

El polígon de Son Noguera torna gran

Un que escoltava.-

- Qui era que deia que el Polígon industrial de son Noguera havia estat un fracàs?

- Jo no ho sé, supòs que algú de l'oposició a s'Ajuntament, o un d'aquells, pessimistes per naturalesa.

- Sí, deien que no es vendrien solars i que era un desert il·luminat, que pareixia un gran pastís de natalici.

- Idò pareix que aquests pronosticadors s'han equivocat, perquè el Polígon de son Noguera és ple d'edificacions, i diuen que els solars estan tots venuts.

- No serà tant! No hem de passar del pessimisme al triomfalisme, perquè jo en veig molts de buits, de solars.

- Però això no vol dir que no s'hagin venut.

- Així és, perquè quan l'Ajuntament inaugura la segona fase del Polígon, deu ser perquè els solars de la primera estan tots venuts.

- Bé, to i això, el poble de Lluçmajor en sortirà beneficiat?

- Tu diràs... si comencen a posar fàbriques o magatzems hauran de posar el personal necessari.

- Sí, però això no vol dir que sigui de Lluçmajor...

- Allò més lògic és que sigui del més aprop possible. I si no, mira el taller de retolació de camisetes. Tots els treballadors són llucmajorers.

- Però no ho són els de l'edifici d'Air Europa, que és el que ha donat, segons diuen, més vida al Polígon.

- Jo crec que l'èxit ha estat que es troba més proper a l'aeroport, i de Palma, a més de poder comptar amb l'autopista de Llevant, que volen construir, i que tantes manifestacions i polèmica provoca.

- Per moltes protestes que hi hagi, el que és cert és que almanco fins a Lluçmajor tendran nova autopista.

- Jo no estic tan segur que, tants polígons, carreteres i urbanitzacions siguin tan bones per Mallorca, ni per Lluçmajor.

- Home! tot s'ha de fer dins d'un ordre però el mal és que tampoc no es pot aturar el progrés.

- Idò alerta, perquè entre l'ordre i el desordre no s'ha de convertir Mallorca en una illa de ciment, entre carreteres, autopistes i edificis.

- Això és cert, però si ara aquest polígon de Lluçmajor té tanta demanda, crec que no va contra el progrés, perquè no es poden posar els magatzems a Lluçmajor, amb tants problemes com tenim ja d'aparcaments de vehicles.

- En conclusió: serà bo o no per Lluçmajor tenir un gran polígon de més de 344 mil metres quadrats?

- Aça tu...! Això són molts de metres. Si tots s'om-

plen d'edificis, saps quin gastòrum suposarà en aigua, llum i contaminació...?

- Diuen que tot està previst. D'aigua n'hi ha a bastament en un pou al mateix terreny. Pel que fa a la contaminació, res de res, perquè tot seran empreses que no fan fum.

- Idò digues que els treballadors del nostre polígon no podran ni fumar...

- Berbes apart, el que és cert és que aquest polígon de son Noguera ha estat un èxit de l'actual consistori...

- Uiiiiii!!!... Ja ens en donaran, de polígon, a la propera campanya electoral...! ♦

Funeraria

Mare de Déu de Lluçmajor S.L.

A. SASTRE

C/ Revolta, 11.

Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

Amb la finalitat de poder prestar els serveis funeraris sense necessitat que la família s'hagui de molestar per ser ben atesa, tant a Palma com a Lluçmajor, posam a la vostra disposició el telèfon de servei permanent: 971 62 01 46, i a Lluçmajor vos atindrà personalment el nostre representant, al C/. Ciutat, 127-1r, Tel.: 971 66 18 62

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62

(Lluçmajor)

De noms i de llocs

(LVII)

Son Monserrat

C.Calviño
F.Jaume
J.Jaume
J.Monserrat
A.M.Monserrat
F.Mut
Fotos: C.Julià

Simó Puig i Caldentey, nat a Campos el dia 17 de maig de 1931 i fill de campaners, és l'informador d'aquest mes, ell ens farà de guia a *Son Monserrat*.

Quan tenia 6 anys va venir a Lluçmajor, juntament amb els seus pares, a *S'Hort de cas Fideuer*, passaren després a la possessió des *Cap Blanc* i quan tenia 12 anys anaren a *Son Monserrat*.

Què recordau d'aquells anys?

Els meus pares duïen la finca i jo els ajudava. Anava a escola, els vespres, a Sant Honorat amb uns altres al.lots de per aquella contrada. Eren n'Antoni de s'Agència i el seu germà Rafel, que estaven a *S'Aresta*; en Bernat de Bunyola, que estava a *Gràcia*, i els carboners que estaven a *Can Carro*.

L'horari d'escola era de les vuit a les deu del vespre. Pujàvem cap a Sant Honorat travessant per dins ses finques. Pujàvem de valent, no ho trobàvem massa enfora, érem joves i

Catalina Matamalas i Simó Puig

fèiem via, ara ja no seria igual.

Qui era el vostre mestre?

El nostre mestre era el pare Garcias.

Què féreu en arribar a *Son Monserrat*?

Quan arribàrem a *Son Monserrat* tallàrem els pins que hi havia dins

S'Ametlerar i els del turó de devora *El Figural*. Els ametlers que sembràrem eren: jordis, verderetes, pous inquers i menons.

El pinar que traguérem era situat a la banda dels garrovers, fins i tot n'hi havia algun, de garrover, dins el pinar.

HYUNDAI ACCENT 1.3 I LS 12V 3P «BEST» 1.475.000 PTA.
HYUNDAI ACCENT 1.3 I LS 12V 5P «BEST» 1.505.000 PTA.

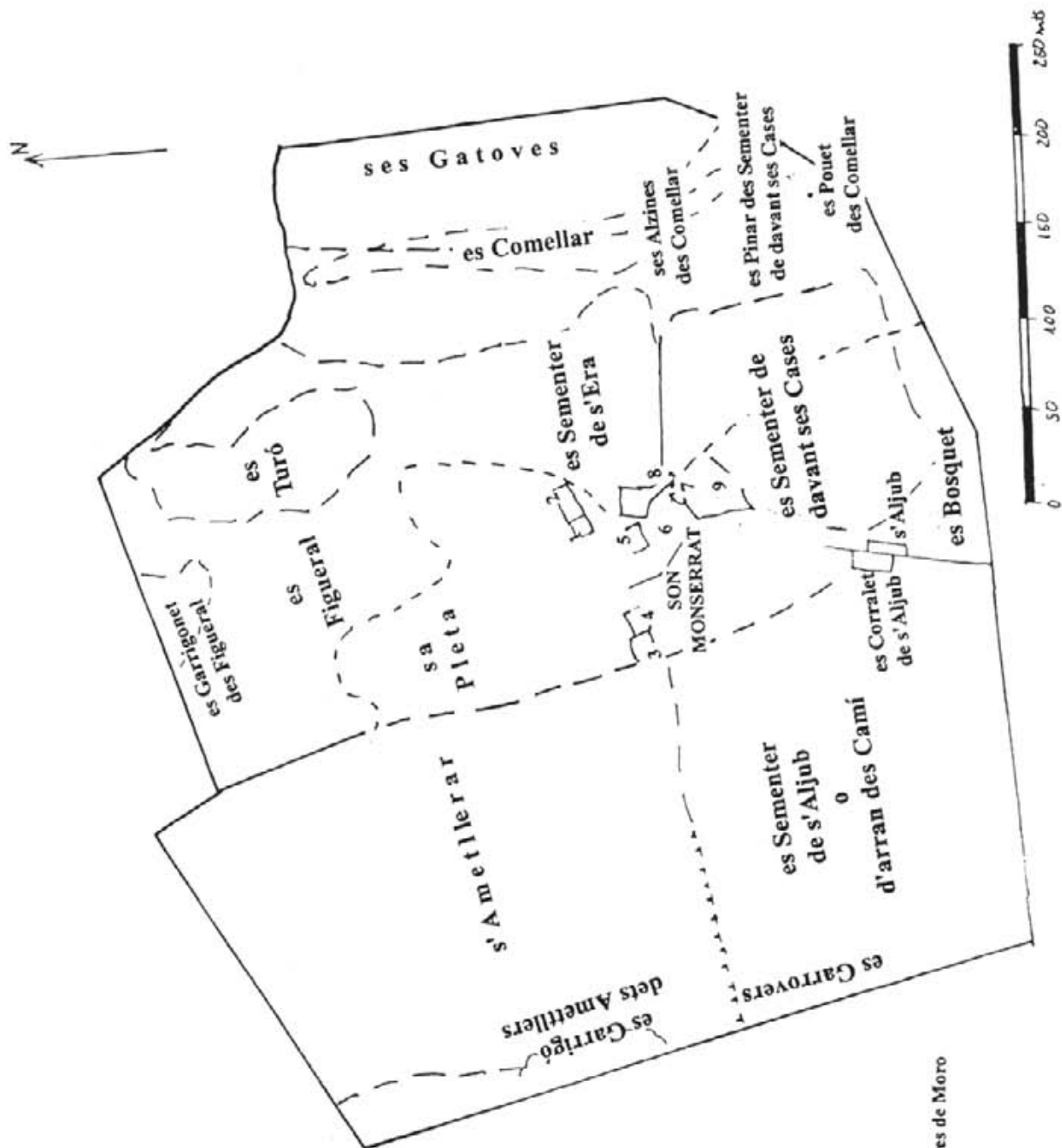

HYUNDAI

SERVEI TALLER MECÀNIC J. TOMÀS

C/ Antoni Maura, 50 - Tel. i Fax: 971/66 14 72 - Lluçmajor

Tot el mes de novembre, en aquest model, regalam les llantes d'alumini

1. es Colomer
2. ses Figueres de Moro
3. es Corral des porcs
4. ses Sollerres
5. es Sestadors
6. es Corral de ses Figueres de Moro
7. ses Sollerres
8. s'Estable
9. es Figueral de Moro

Quins ametlers trobau que reten més?

Els que més m'agraden són els jordis i els verdetes perquè produeixen molt, fan una bona prova.

Dins la finca hi ha algun ametler bord?

Sí, n'hi ha un que fa ametles dolces, però és molt mal de tomar.

Quines races de garrovers hi ha a Son Monserrat?

Hi ha garrovers de la mel, grossos i bons de tomar, i dels vermells.

Quins arbres fruiters hi havia?

Hi havia albercoquers, alguns els sembràrem nosaltres. També hi havia figueres i quatre o cinc cirrers. Les figueres estaven sembrades en *Es Comellar des Sementer d'Arran es Camí*.

Pujant cap a les cases trobam: *Sa Quintana*, just arran de les cases. *Sa Pleta*, tancada de paret, amb ullastres, alzines i mates. *Es Corral de ses Figueres de Moro Joves*, tancat de paret, abans el llauràvem amb bísties, ara com que ja no en tenim ha tornat pinar.

Dins *El Figuerat*, quina casta de figueres hi havia?

Eren bordissot blanca, coll de dama blanca, coll de dama negra i martinques, les que predominaven eren les bordissot blanca.

Heu vist mai esmotxar alzines?

No, no ho he vist fer mai, però crec que no pot anar malament. No-

Les cases de Son Monserrat

saltres n'empaltàrem un parell però no aferraren, són molt males d'aferrar.

Què s'hi fa baix de les alzines?

S'hi fan girgoles d'alzina, palomes o cogomes, girgoles de randeta que són tan fines com els esclatsangs.

Dins la finca hi havia cap barraça?

N'hi havia una dins el *Sementer de Davant ses Cases*, era de volta. Enmig hi havia una jàssera d'on sortien els travessers, damunt els quals hi

posaven redones i damunt aquestes s'hi posava terra.

Quins altres noms recordau?

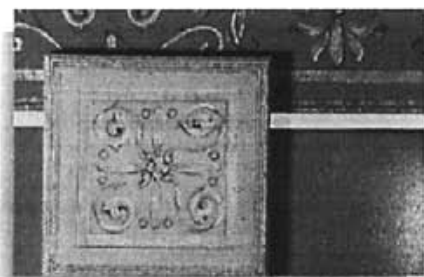
Els altres llocs que record són: *Es Comellar*, torrent natural, a cada banda hi ha pins. *Es Turó des Comellar*. *Es Pinar d'Arran sa Carretera o de Ses Gatoves*. *Es Pouet des Comellar*, l'any 1914 no va ploure i tots els veïnats venien a abeurar el bestiar a aquest pou. Ara ja no duu aigua potser perquè està brut o potser perquè li han eixugat ses venes n'han fet tants de pous... *S'Hortet*, on la meua mare feia tota casta de verduretes: tomàtignes, pebres, mongetes tendres, etc. el regava amb l'aigua del pou. Era per al consum de la casa. *Es Bosquet*, camí vell que duia a les cases amb alzines, pins i mates, era un redol ombrívol a l'entrada de la finca on feia molt bon estar, sobretot durant l'estiu.

Sa Finca abans era tota vinya, de fet els ametlers estan sembrats dins les síquies de la vinya, però l'any de la fil·loxera es morí tota. A les cases hi ha un cup i un celler la qual cosa demostra que es feia vi.

Els qui feim aquesta secció desitjam que vos hagin fet moltes fermances. Fins el mes que vé. ♦

Bell paratge de Son Monserrat, amb els Santuaris de Gràcia i Sant Honorat al fons.

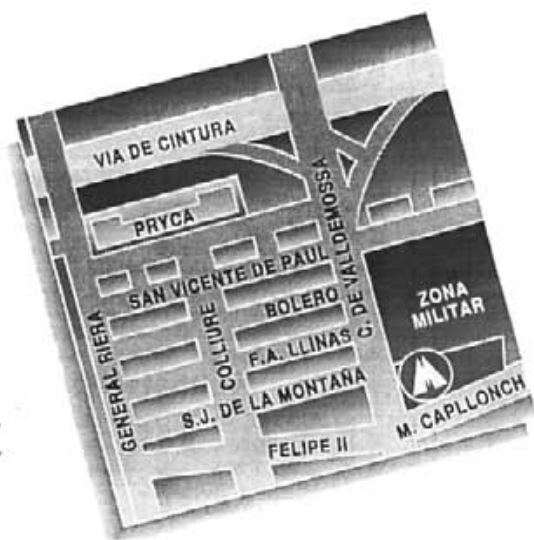
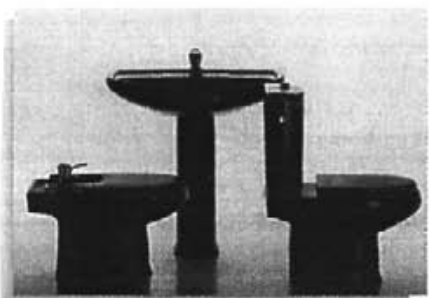
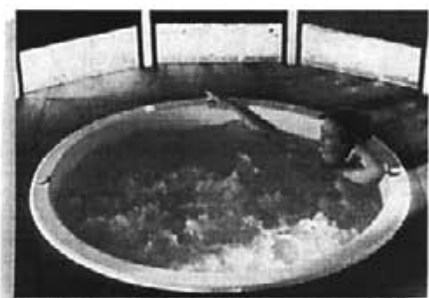

BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...

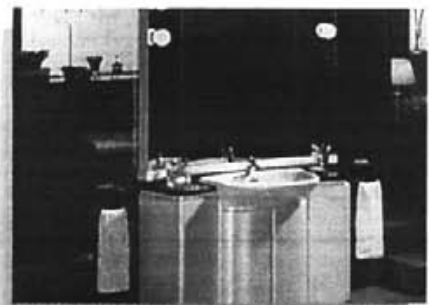

TOT

de Massanella

Roca

MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma

D'ofici ... telefonista (II)

Maria Vidal i Margalida Garí

Maria Vidal

Catalina de "teléfonos". En aquells moments, als pobles grans, l'empresa tenia un caràcter familiar i a Lluçmajor havia estat en mans de la família Vidal i Clar des de la seva arribada.

Qui hi feia feina i quin era el vostre horari?

En els anys cinquanta érem dues telefonistes i sa madona, l'encarregada. Hi anàvem els matins fins a la una i de les tres a les set o les vuit, segons n'hi hagués molta o poca feina. També els dissabtes i, per torns, els diumenges, Nadal i Pasqua.

Els vespres, sempre hi havia una persona de servei, l'encarregada, però no era gens estrany que a la nit fes aquella feina en Rafel Castell, l'home de sa tia Catalina, o en Pep Castell, el seu fill. Hi havia aleshores poques cridades i quasi totes eren per urgències.

Com era la tasca que dúiem a terme?

Les primeres setmanes eren les més dificultoses. Normalment, la

Ignasi Barceló
Joan Jaume
Fotos: C. Julià

Recercant dins els records, els de la nostra generació, recordam la veu amb què érem atesos quan volíem parlar per telèfon i havíem d'emprar la centraleta. Per conèixer la feina d'aquelles persones de la telefònica de Lluçmajor, avui, parlarem amb na Maria Vidal i na Margalida Garí, totes dues han treballat a la Telefònica i, la darretera, una vegada desapareguda l'oficina de Lluçmajor, passà a continuar la seva labor a Ciutat.

Maria que ens podries dir dels teus començaments a la telefònica?

Vaig començar a treballar-hi després d'acabats els meus estudis de Batxiller Elemental, aleshores tenia quinze anys. Si bé, uns anys abans ja hi anava i en els moments de més feina donava una mà.

La central es trobava prop de la plaça, al carrer General Franco, avui carrer de la Constitució n.2, primer pis.

Era el mes de setembre de l'any 1953 quan hi vaig entrar. L'encarregada era na Catalina Vidal i Clar, na

Margalida Garí

gent, no te demanava un número concret, sinó que et deia que volia parlar amb tal persona o lloc i eres tu la que havia de saber-ho, per ajudar-nos teníem un llistat amb els noms dels clients però més d'un pic havies de recórrer a l'encarregada ja que et deien el malnom del lloc o de la persona. Acabàvem escrivint al full els mals noms per no haver de cridar auxili tan sovint.

Però després, quan ja els tenies a la memòria, era un moment i ja no li donaves cap importància el que els clients et diguessin el número o el nom. Arribaves a conèixer la veu de la persona i més d'una vegada sabies el número que te volia demanar abans de fer-ho.

Quants de telèfons hi havia quan tu vares començar?

Quan jo vaig començar, davant nosaltres hi havia una taula amb un quadre de dues tireres de clavilles, dues de claus i un petit espai per a escriure, i davant, un quadre amb cent-trenta-tres nombres de telèfons, corresponents al màxim nombre d'abonats disponibles. Quan un abonat ens cridava, enufàvem la co-

responent clavilla i obríem la clau, a continuació dèiem - Diga. I ell responia - Posau-me amb el número... Seguidament posaves la clavilla al nombre que demanava, rodavem la clau i fèiem girar una maneta que feia tocar el timbre de l'abonat sol·licitant, després tancàvem la nostra clau i ells parlaven. Quan la conversa acabava i els abonats penjaven els telèfons, una finestreta que hi havia baix del forat del nombre corresponent queia i nosaltres tornàvem la clavilla al seu lloc.

Preneu nota de les cridades?

Només fèiem una nota de les conferències. Als butlletins anotàvem el nombre del sol·licitant, el lloc i nombre del sol·licitant i el temps de durada de la xerrada. Els butlletins eren recollits diàriament. I l'encarregada en prenia nota i al cap del mes, en Pep, anava a cobrar per les cases.

Quina importància tenia aquesta central llucmajorera?

En aquells anys, Lluçmajor, era una ciutat industrial, tenien una quarantena de clients que eren fàbriques de sabates i la necessitat de comuni-

car-se amb Ciutat i la Península feia que la central telefònica tengués tres línies directes amb Ciutat i a la vegada donava servei a Campos, Porreres, Santanyí, Algaida, Randa i Pina.

Record als Boterins de Porreres que eren uns grans mercaders que necessitaven quasi diàriament parlar amb la Península i això ens feia que de ben prest, més o manco, a les vuit del matí i per espai de mitja hora una de les línies amb Ciutat estava ocupada per Porreres, i eren ells que hi parlaven quasi tot el temps.

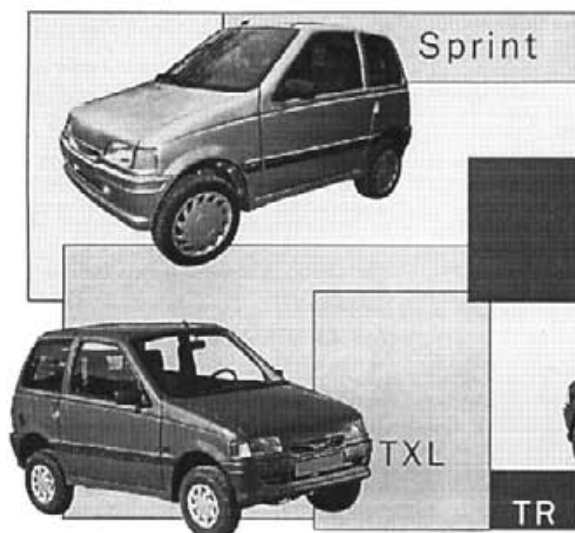
Com va anar evolucionant la teva feina a la central?

Hi vaig estar uns pocs anys i en tan poc temps els canvis no varen ser significatius. Però el que va canviar fou que quan hi vaig començar anar-hi, al taulells de comandament hi sobraven llocs i abans d'anar-me'n estava ple i hi havia moltes sol·licituds sense poder ésser ateses.

**Na Margalida Garí i Tomàs, nascuda a Lluçmajor, al carrer de la Glòria, l'any 1947 fou la darre-
ra encarregada de la Central Te-**

Rubí Automóviles Lluçmajor, S.L.

Exposició, venda i reparació
Carretera s'Arenal, s/n (Lluçmajor)
Tel.: 971 66 02 34 - Fax: 971 66 16 18

Microcar **Lyra**

elegancia y seguridad *sin carnet*

telefònica Lluçmajorera, quan la concessió era d'en Pep Castell i es va produir l'automatització i centralització.

Què ens pots contar d'aquells anys?

Quan sortia de l'escola anava a la centraleta a passar una estona i si calia hi donava una mà. Però fou l'any 1965 que hi vaig començar-hi a fer feina de manera professional. La meua tasca es desenvolupava dins un ambient familiar.

L'època més animada de l'any era la temporada de les ametles, el

locutori s'omplia de gent, el cap de setmana, que venia a telefonar i volia conferències amb el seu lloc d'origen, els dissabtes tancàvem ben tard per aquest motiu.

Com havia anat evolucionant la feina?

La tasca es desenvolupava en un principi, com ha explicat na Maria, però el nombre d'abonats havia augmentat i ja eren dos els quadres de comandament i estaven ben plens, hi havia uns tres-cents abonats i una llarga llista de sol·licituds no ateses.

Però el que no havia canviat era el tracte amb els interlocutors,

aquests, per més indicacions que es donaven al respecte, seguien demanant pel nom i no pel número.

Quins altres records tens d'aquella primera època?

Record que quan vaig passar a fer la feina d'encarregada ja érem un grapat les que hi fèiem i ens havíem de turnar, sempre hi havia gent a les cadires de comandament i moltes vegades no podíem deixar ni un moment.

Els vespres hi quedava i les urgències es varen anar fent més nombrosos a mesura que hi havia més abonats.

Quan va començar l'automatització?

L'any 1970 va començar l'automatització pels pobles de Mallorca. A Ciutat es va fer en els anys seixanta. El primer poble fou Sóller i en aquesta zona, Campos, Porreres i Lluçmajor.

Va esser un canvi ràpid i desitjat pels abonats i sobretot pels que tenien feta la sol·licitud des de feia estona.

Què va significar per a totes les que hi fèieu feina?

En un principi hi va haver alguns problemes, no sabien si la companyia Telefònica es faria càrrec de tots nosaltres o pel contrari ens veuríem al carrer. Finalment es va arribar a un acord de recol·locar la gent dins la companyia.

A les encarregades, i jo en aquells moments ho era, ens donaren feina a Ciutat. A les empleades els oferiren feina en els llocs on els hi mancava, a dues de Lluçmajor, mare i filla els hi oferiren feina a Barcelona, elles renunciaren.

Però a totes ens feren passar unes proves, les mateixes que feien a la resta dels seus aspirants. La primera prova era física, et miraven la longitud dels braços i l'altura, i si no estaves per damunt la mínima et treien defora.

Com és la feina en aquests moments?

En als darrers anys hi ha una gran automatització, els ordenadors ens ajuden a fer la nostra tasca.

Gràcies, per poder conèixer la vostra feina i les vostres vivències.

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

ESPECIAL COMUNIONS

JOIES D'ESTIL MALLORQUÍ

Gran exposició de plateria de la firma **Pedro Duran**.

Canelobres, gerres, plats, palanganes, làmpares, marcs, etc, etc.

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

NUEVO

Clio

No pagui fins
d'aquí a 6 mesos

**DOBLE AIRBAG DE CONDUCTOR
Y PASAJERO DE SERIE**

**AIRE ACONDICIONADO
DISPONIBLE EN TODA LA GAMA**

**AIRBAGS LATERALES
(OPCION)**

**ALETAS DELANTERAS
EN NORYL FLEXIBLE**

ESTRUCTURA SUPER REFORZADA

**FAROS EN
POLICARBONATO**

**DIRECCION ASISTIDA
DE SERIE**

**PARAGOLPES COLOR CARROCERIA
EN TODOS LOS MODELOS**

SIN LIMITES.

SIN RESTRICCIONES.

RENAULT
EL PLACER
DE VIVIRLOS

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 i 66 00 41

Testimonis documentals de la nostra història

Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador

(XVIII) Immobles pertanyents a la
Confraria de Sant Pere i Sant
Bernat (1855)

Al carrer de Sant Bernat, a mà esquerra quan es va cap a la Catedral, hi ha un Hospici per a sacerdots, conegut amb el nom d'Hospitalet de Sant Pere i Sant Bernat on són acollits els sacerdots desvalguts. Aquest hospital va ésser fundat el 23 de novembre del 1501 pel canonge Joan Borràs. És també local social de la Confraria d'aquest mateix nom confirmada primer pel Papa Eugeni IV el 15 de març del 1431 i més tard pel Papa Innocenci VIII, el primer de juny de 1490. L'edifici continua essent propietat de l'Església, però de les seves riques i antigues donacions sols queden alguns títols de Renda Pública, els interessos de la qual es despenen en la seva conservació.

A la seva façana, que és de mitjans de marès, hi ha tres portals barrocs. Als portals laterals, dels quals correspon un a l'església i l'altre a l'hospital, s'hi poden veure les imatges de Sant Pere i Sant Bernat i sobre el portal principal la figura de la Verge Maria amb l'Infant Jesús i la de dos sacerdots agenollats als seus peus.

Llucmajor contribuï a la seva subsistència, i com podem veure per la transcripció documental següent, amb béns immobles considerables tant a la vila com al seu terme.

Declaración jurada que yo Andres Monserrat doy al Sr. Alcalde de esta Villa como arrendatario de las fincas rusticas y Urbanas que llevo en arrendamiento propias de la Cofraria de San Pedro y San Bernardo de la capital de Palma.

1º.- Unas casas llamadas can Pere Alou cituadas en esta Villa Manzº. Salom y calle llamada la posada de Cas Frares lindante con dicha calle con Casas de don Gregorio Clar y con las de Antonio Garí y calle llamada del Vall pertenecientes a dicha Cofradia no paga alquiler alguno por servir de posada a los Administradores cuando pasan a esta Poblacion.

2º.- Otras Casas, lagar y bodega llamadas el Saller fondo en la Manzº. Avella cituadas en esta Villa y calle del Sr. Dn. Antonio Sbert lindantes con Casas de dicho Sr. de Sbert con las de Pedro Portell y con la calle pertenecientes a dicha Cofradia percibe del arrendamiento Sebastian Clar 24 libras de alquiler anual.

3º.- Un establo que se ve de portasa en la Manzº. Socias y mencionada calle del Sr. Sbert lindantes con dicha calle, con Casas de Juana Maria Calafat y con Casas de Mathias

Morla no se paga alquiler alguno por ir unidas a las otras Casas, lagar y bodega.

4º.- Predio Perola cituado en este termino de estension de 232 cuarteradas lindante con Son Fullana, Son Frigola, la Bastida, Mina y otras perteneciente a la espresada Cofradia satisfaciendo por dicho arriendo 160 libras en dinero y treinta y cinco cuarteras trigo.

5º.- Otro predio llamado Son Axida situado en este distrito de estension 190 Cuarteradas Campo y Selva y quince cuarteradas de viña lindante con Son Ferretjans, Son Mesquida, Son Mesquideta y el camino que conduce a la Marina perteneciente a la espresada Cofradia satisfaciendo a la misma por dicho arriendo en dinero 96 libras y en trigo veinte y cuatro Cuarteras.

Llummajor 2 Sette. 1855. Andres Monserrat ♦

26

SEMAR

Industries Semar, s.a

C/. Tomàs Meserral, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

- Embolits
- Cuixols
- Formalges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Llucmajor)

La cuina tradicional

Antònia M. Bonet

El "bullit" i les seves nombroses possibilitats que pertai- xen dels ingredients, senzills i acceptats per tots els paladars.

El dia abans, serà necessari posar dues grapades de cigrons en remull. En el moment de començar, es posa al foc una olla gran amb aigua de pluja; quan arranca el bull s'hi tiren els cigrons i es deixa coure lentament mitja hora. A partir d'aquí, hi anirem afegint les carns per ordre de tendressa, es a dir, aquelles que necessitin més temps de cocció hi aniran les primeres i així successivament.

Tendrem esment de suprimir l'escuma produïda pels primers bulls.

Ingredients per al bullit

700 g de vadella
1/2 pollastre o gallina
1 colomí
500 g de braç de xot
1 os de moll de vedella
1/2 col borraçó, un brot d'api, 2 porros, 2 patates per persona.

Per a la pilota

300 g de vedella capolada
300 g de porc capolat
1 ou, sal, pebre, uns pinyons.

Reunir els ingredients descrits dins un ribellet, mesclar-los i fer una pilota de forma allargada que, després d'enfari- nolada la introduïrem dins l'olla del bullit en el moment de posar-hi les verdures.

Els qui encara fan matances hi poden afegir un tros de ventresca salada, en aquest cas el brou del bullit ja no neces- sita sal. És opcional afegir-hi botifarró, moniatos, segons cos- tum de cada casa. Personalment, tots els ingredients massa greixosos i de gust fort, m'hi fan nosa.

El brou obtingut, ben colat, ens serveix per coure pasta de sopa, grossa o petita fins arribar a la sèmolta obtenint un excel- lent primer plat. Presentades les carns dins una gran font i envoltades de les verdures com també del llegum, tendrem un àpat complet i sa.

Amb part del brou del bullit podem preparar una gran sopa, el TURÍN. Dins 1 dl d'oli d'oliva, fregirem a foc suau, dues cebes grosses finament picades i cent grams de cuixot salat, tallat a daus molt petits. El sofregit ha de quedar ros i a mitja cocció hi afegirem unes fulles d'api picades, un polset de farigola, de canyella i un altre de pebre blanc. Aboca- rem el brou, 1/2 litre, damunt el sofregit hi ho farem coure lentament mitja hora. En la sopera on se servirà, s'hi baten tres rovells d'ou i una cullerada de vinagre; s'aboca el brou ben calent i s'hi afegeixen trossos de pa fregits amb oli del ta- many dels daus de cuixot.

A continuació, per seguir amb un dinar exquisit i luxós podem preparar una CUIXA DE XOT A LA SALSA DE MAGRANES.

Com de costum emparam una cuixa d'un xot de sa Ma- rina, en el cas que ens vulguem lluir. La desossarem i la ros- sejarem lentament dins saïm i una ceba trinxada; afegirem els grans de dues magranes i seguirem la cocció fins que la ma- grana es fongui. Arruixarem la carn amb una copa de vi sec, una de llet i tres d'aigua. Quan estigui cuïta, colarem la salsa damunt la carn trinxada i la presentarem acompanyada de patates fregides ben cruixents.

Sopa de verdures i pilotes

4 pastenagues
300 g de mongetes verdes ben tendres
unes fulles d'api
200 g de pèsols
2 porros

Totes les verdures trinxades del mateix tamany.

pilotes: que estan compostes de carn de vedella i de porc a parts iguals i ben capolada.

300 g de cada varietat
Una llesqueta de pa blanc remullat de llet
1 ou, pebre, sal i moradux

Mesclarem els ingredients i farem pilotes petites. Dins 1 l del brou del bullit, courem junt, les verdures i pilotes més una branqueta de moradux.

Heu vist un codonyer carregat de codonys madurs? Aque- lles branques vinclades pel pes dels fruits d'un groc intens i avellutat, que al contacte dels dits es torna sedós, diríem és el símbol de l'opulència i l'abundància, d'ell obtindrem el co- donyat, si seguim les instruccions precises. Vet-les aquí.

Posarem els codonys a coure dins aigua abundant; quan els tinguem cuïts els tallarem a trossos, conservarem les pells i rebutjarem els pinyols i lletjures. Pesarem aquesta polpa i per cada kg de codony necessitem 750 g de sucre. Tot junt, codony i sucre, ho courem 30 m. i l'abocarem dins recipients plans i llarguers, a fi que quan es refredi quedi una barra compacta. ♦

27

SPORTS

ca'n salom

Sabates

Infantil i juvenil

(Talles 18-40)

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Lluçmajor

LLUCMAJOR

SERVEIS

INFORMATICS S.L.

LL
S
I

C/. Major, 107 - 07620 - Lluçmajor

Tel./Fax 12.07.97 - Mòvil 909.78.42.20

Sa penya d'es falcó

- Una coincidència de circumstàncies fou la causa que a la passada revista no sortís aquesta secció: el mussolet feia la muda, l'òliba tenia pipida i el falcó es recuperava d'una perdigonada que li foteren quan intentava caçar un colomet (no era un butxe, sinó dels altres). El falconet pensa demanar a qui es dedica a l'art de la falconeria que des de la seva associació facin una campanya l'eslògan de la qual sigui, per exemple: "I a nosaltres, qui ens defensa?".

- A la revista "Mig-Jorn" el batle Gaspar, sota l'encertada batuta de l'entrevistador (o no?) fa un anàlisi del seu segon mandat en el qual diu veritats, veritats a mitges i qualche mentida (per ventura per ignorància). Referent als temes que tracta: economia, educació i esports, l'òliba, el mussolet i el falcó li tenen coses a dir.

- En qüestió econòmica el batle diu. "El més important és que hem aconseguit, a la fi, ajustar al màxim els pressuposts i acabar els exercicis amb superàvit. Ho aconseguirem l'any passat amb 50 milions i ho tornarem fer enguany".

"Després de rebre un Ajuntament totalment endeutat, inclús amb obres no pressupostades, incompletes, que s'havien d'acabar i de pagar (per exemple, ens trobarem amb unes instal·lacions esportives pressupostades sense vestuaris) i d'haver suportat la tremenda crisi econòmica del 92, hem sanejat l'economia municipal i duim una roda de pagaments a 45 dies aproximadament".

- Quan el PP acudí al govern municipal, l'any 92, hi havia uns 600 milions de pessetes de deute i vostès, en quatre anys, el passàreu a 2000 milions. Els gastàreu en els vestuaris d'unes instal·lacions esportives?

És ben possible que, com deis, l'any passat aconseguís un superàvit de 50 milions i que ho repetireu enguany, però, en aquest pas, si tot segueix tan bé com ho pintau i no hi ha qualche sotrot, vos torbareu 12 anys per pagar els deutes que creà el PSOE i 28 anys per pagar el que hi afegí el PP. Sabeu que troba el mussolet, senyor batle? "D'aquí a 40 anys tots morts, i els nostres fills calbs!".

- Els resultats desfavorables del 92 al 96 en l'economia municipal no foren només causats pels socialistes ni la millora posterior ha estat per obra i gràcia de la vostra capacitat d'"economista", sinó a una sèrie de circumstàncies que han fet que es trobàs en un bon moment econòmic, europeu, nacional i balear, donat primordialment per:

- a) la propera entrada en vigor de la moneda única -s'han d'afllorar els doblers negres-
- b) la gran baixada d'interès dels doblers. Causes que a nivell regional s'han produït en el sector de la construcció.
- c) uns augments desorbitats dels impostos, a pesar de les vostres promeses preelectorals.

- Batle, el rei Midas visqué a Frígia fa devers 2.674 anys. Ni vos teniu el do sobrenatural que a ell se li atribuïa,

ni tampoc no és veritat que s'hagi millorat l'economia municipal gràcies als vostres mèrits. Si no vos heu endinsat més dins les aigües agitades de l'endeutament no ha estat a causa de les vostres qualitats com a nedador, sinó que la vinguda de la baixamar vos ha deixat amb les anques damunt l'arena de la platja.

- Referent a la qüestió educativa deis: "Enguany acabarem la tercera fase de la reforma del Col·legi Rei Jaume III".

Hem de recordar que l'any 95, quan a Madrid encara governava el PSOE, el MEC va proposar la demolició del centre, muntar escoles prefabricades, construir de nou el col·legi al mateix solar i que, amb l'entrada del PP al govern central vàrem aconseguir que es descartàs aquell projecte. Així haurem salvat un edifici emblemàtic que els altres ja volien esbucar, haurem restaurat les escoles i les haurem dotades d'aire acondicionat, calefacció, instal·lació elèctrica nova... en definitiva crec que tendrem escoles per molts anys".

- Quan acabareu la tercera fase d'aquesta reforma si encara no s'ha començat??? Allò que no diu el batle és que hi havia una intenció inicial d'inversió de devers 120 milions de pessetes que després es rebaixà a uns 100 milions i que a la fi s'ha quedat en 57. On han anat els altres milions? És que hi ha hagut batles que han gestionat millor les necessitats del seu poble referent a l'ensenyament?

- És veritat que el PSOE provincial (delegat d'Educació Sr. Crespi) i el PSOE local es manifestaren partidaris de l'enderrocament i nova construcció. Però també és veritat que el PSM, des de sempre s'hi oposà. Ometre aquest fet és dir una veritat a mitges. I dir "haurem salvat"... Qui, vos i altres? Això és una mentida. Vos no defensau, ni de bromes, la conservació de les Escoles, cosa que saben tots els que parlaren d'aquest assumpte amb vos. I no s'anava d'amagat. El dimarts dia 14 de maig de 1996, al diari de Balears, sota el títol "La polèmica continua, diuen els titulars: "EL BATLE VOL TOMAR SES ESCOLES" i també "Oliver és partidari d'enderrocar les escoles ja que "aquesta és la solució més factible per part del MEC i nosaltres volem que aquest problema acabi prest".

- A les escoles tots els batles que hem conegut, els han donat el tractament necessari per tal que fossin un lloc mínimament digne on els llucmajorers poguessin gaudir d'una bona educació en un espai agradable. No importava el color que tenguessin: en Mateu Monserrat ("Barril"), D. Gabriel Ramon, en Miquel Clar, l'amo Antoni Zanoquera ("Gotleu") i en Joan Monserrat ("Parets"). Tots ells mantingueren unes escoles dignes del seu temps. Des que a Lluçmajor tenim de batle en Gaspar Oliver ("Tamborer") la tradició quedà rompuda, les escoles abandonades. A la jubilació de la conserge, la plaça cancelada. D'ençà que, el 94, en què els fusters es cansaren de fer feina per no cobrar, no se n'ha vist d'altre ni per necessitat, cosa que els que

anaren a veure l'exposició de carros de les fires pogueren constatar i que, fins i tot, ferí la susceptibilitat d'alguns membres del Govern.

- Per vos les escoles han estat sempre un problema, i ho continuen essent, mai no un edifici emblemàtic que calia salvar. Vos heu estat, per a les escoles, com l'amo d'una casa on té un llogater que li dona més despeses que no guany, i que l'abandona per tal que hi declari en ruïna, per no haver-hi de gastar més. Vos heu deixat, ja des d'abans que es parlés que les escoles necessitaven restaurar, de complir amb el vostre deure legal de netejar i manteniment. Mai han estat pintades, mai arreglades les persianes, mai netejades les portes i vidrieres, les reixes foradades i rompudes, cosa que facilita els robatoris que es produeixen quasi setmanalment i de vegades de tres en tres... En espera que quan es declarés en ruïna, Madrid (que eren els altres) ja ho arreglaria, tant el que correspon a l'administració central com local. És així com heu tengut certs milions de superàvit?

- **Les haurem dotades d'aire condicionat**", també deis.

Escoles amb aire condicionat no en coneixem cap, ni de públiques ni de concertades o privades. A l'únic lloc on sí sabem que hi ha aire condicionat, pagat amb doblers de tots, és a l'Ajuntament. També deis que ho posareu calefacció. Quan? A les obres de la segona fase no s'han posat ni tubs ni radiadors i s'han donat per acabades. Els nins de l'escola, si no s'hi posa remei, aquest hivern i els altres continuaran tenint estufes de butà, moltes d'elles velles, i il·legals a causa de la perillositat que suposen i que l'AMPA i el Consell Escolar han denunciat reiteradament.

I acabau dient que **"tendrem escoles per molts d'anys"**. I nosaltres suposam que vàreu acabar tan ample com qui ha fet un esplai del cos o s'ha tret una busca de dins un ull.

- Quant la qüestió esportiva totes les coses que faceu estaran ben fetes. Però quan no es poden fer totes s'ha de fer una llista de prioritats. Com que ens han arribat a les orelles que hi ha molta gent a Lluçmajor i al terme, amb necessitats diagnosticades pels metges, que, com que tenen problemes de columna, s'han de desplaçar unes quantes vegades a la setmana a Ciutat per poder fer l'exercici adient, és a dir, la natació, i que a l'hivern és impossible de realitzar sense una piscina climatitzada.

Si bé és veritat que fer això no ajudaria gens a **"acabar la legislatura havent complert al 100% el programa electoral"** ja que no ho havíeu promès, també ho és que no havíeu promès una pista reglamentària de patinatge, que deis que es farà, i que casualment aquest esport al poble és controlat per un pseudofuncionari posat a dit per vosaltres, i que ni tan sols els altres funcionaris saben ben bé quina és la seva funció al local d'Informació Juvenil, ni de qui cobra.

I parlant d'un altre tema. La normalització lingüística és un tema que a les Balears s'està introduint lentament i sense traumes, a causa de la pausada, però seguida tasca que duen a terme les institucions polítiques i les grans empreses d'àmbit estatal, com és ara Telefònica, les Caixes, alguns bancs, i fins i tot darrerament, les grans superfícies com El Corte Inglés, Continente, Alcampo, Caprabo... Seria una gran passa per aquesta tasca que entitats tan importants com Correus també s'hi sumassin i ajudassin a fer camí. ♦

DOLÇ I SALAT

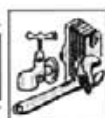
FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

PERRUQUERIA

Fina

C/. d'Es Vall, 49 Tel. 66 11 58

N.I.F. B 07014600

FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.

Instal·ladora Autoritzada núm. 375

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat**

*Amb calefacció i aigua
calenta sanitària*

*Si teniu qualche problema
cridau-nos.*

Estam al vostre servei

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 989/17 05 70
Lluçmajor

Esports

Genaro Ramos, el futur del ciclisme a Mallorca

C. Font

Només fa dos anys que es dedica al ciclisme (abans era el futbol) i ja és, no només una promesa, sinó l'únic mallorquí que, en edat juvenil ha arribat on ho ha fet ell.

Darrerament el palmarès que ha assolit és aquest:

Escalada a Montjuic (18 d'octubre del 98), on va quedar en segon lloc amb un total de 57 participants. Seleccionat per al pre-mundial de Mont-roig i segon en la prova clàssica per anar al mundial tot i que el seu entrenador el va considerar massa jove i, per això, s'esperarà a l'any vinent.

Actualment entrena a l'equip Orotava PC de Benicassim (Castelló) i durant el mes de setembre va córrer la Volta a Talavera (2n. classificat), va ser el guanyador de la regularitat i també de la darrera Etapa. També va córrer a les comarques de Castelló, on va ser el guanyador del primer sector de la II Etapa. Enguany ha guanyat 17 curses en tota la temporada.

Li hem demanat quins eren els seus objectius i ens ha confesat que són, el campionat d'Espanya de Pista a Andalusia i de carretera a la ciutat andalusa de Còrdova. Intentarà aconseguir la medalla en aquests campionats.

L'altre gran objectiu de G. Ramos és ser seleccionat per al Mundial que s'ha de celebrar a la ciutat italiana de Verona (modalitat Carretera), i de Pista a la capital grega d'Ateenes (per a l'octubre del proper any).

De moment, porta 9 segons llocs classificatoris així com Medalla de bronze al campionat d'Espanya de Pista, en modalitat Puntuació. Va arribar en setè lloc al de Carretera i es considera un "grimpeur", és a dir, un escalador, tot i que la contrarellotge tampoc no li va gens malament. Entrena, mentrestant, quasibé diàriament per Sóller, Valldemossa i Deià, ja que hem de tenir en compte que allò que li va és la muntanya i de moment li han sortit set equips per anar a entrenar, i per ara, considera la millor possibilitat, la d'anar a entrenar al País Basc. ♦

30

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Lluçmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Forti)
Tel.: 45 70 78 • PALMA

Gorg Blau de Viatges

**PONT DE LA
CONSTITUCIÓ
ASTÚRIES - CANTÀBRIA**

59.500.-

ANDORRA

4 - 8 de desembre

38.000.-

INFORMAU-VOS A GORG BLAU DE VIATGES

C/. Mallorca, 2 - Fax: 971 44 50 35
Tel.: 971 44 50 42 - 971 44 50 43 (S'Arenal)

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

COSMETICA

PERFUMERIA

REGALS

ROBA INTERIOR

*Infants, home i dona
Cursos de Brodats Artesans*

C/. Major, 101 - Tel. 12 01 34 - Llucmajor

Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Imprenta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

Sa Libreria

*Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina*

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

TELYCO

LLUCMAJOR S'ARENAL

Grupo Telefónica

Alta de Líneas Telefónicas.

Teléfonos Básicos, Inalámbricos, Contestadores.

Teléfonos Móviles.

Fax (papel térmico y normal).

Centralitas telefónicas.

Contratos de Mantenimiento.

Venta y Reparación de Equipos Telefónicos.

Distribuidor Oficial:

MoviLine

MoviStar

Nueva apertura en s'Arenal, C/. Trasimeno, 16 - Tel.: 971 26 93 10

C/. Antonio Maura, 57 Bajos. - 07620 LLUCMAJOR - Tel.: 971 12 10 83 - Fax: 971 66 40 46
C/. Reyes Católicos, 33 - 07007 Palma - Tel.: 971 27 34 06 - Fax: 971 25 02 71

Els més petits s'il.lusionen per l'esport

Mini masculí

Guillem Oliver
Foto: C. Julià

El mateix coordinador del Club, Jaume Rosselló s'ocupa personalment de l'equip mini masculí; els minis, són la il.lusió, el goig, el desig, les ganes, el voler, el voler ser, l'esport del demà, en una paraula, el futur de l'esport del bàsquet.

L'entrenador està ajudat per en Miquel Oliver i n'Aina Garrido, ambdós han estat jugadors de gran vàlua, amb

nervi i ganes; força física i força psíquica, aguantar fins a aconseguir; sebre quin és el deure, les possibilitats, i aguantar al màxim. Ho saben els preparadors i ho saben els jugadors. El joe posant l'esforç físic a disposició de la intel.ligència. Els mini, són encara molt joves, hi ha un llarg camí per recórrer, emperò ja es comença a veure qui és el qui vol i qui no, i en base al que demostren els nins sabrem quin lloc els pertoca i què és el que podem esperar d'ells.

Per aconseguir una millor estructuració de l'equip s'ha anat estudiant el comportament de tots els jugadors (els que aspiren a ser jugadors) és quan es pot triar elements per intentar fer un equip adequat. Això ha duit els preparadors a seleccionar dotze jugadors, creim que els més adequats per formar aquest equip mini-bàsquet masculí. I el resultat ha estat que el formen quatre jugadors de segon any, quatre de primer i quatre benjamins (sols no arriben a mini).

Són: Toni Colomar, Edu Mora, Pere Tomàs, Carlos López, Miquel A. Amer, Adrià Alealà, Tomeu Gual, Xese Salvà, Esteve Cirerol; més M.A. Acosta, Toni Acosta i Pere Ferretjans que no són a la foto.

El seu entrenador ens ho explica ben clarament, anam cap a aconseguir una mentalització dels jugadors, en el sentit que cada un a de sebre què és el que ha de fer; amb el temps ja aconseguiran un estil de joc, però de moment han d'aprendre, i això sols ho aconseguiran fent el que els manen i seguir tot un seguit de normes que els duen a formar un equip i aconseguir un equip compacte, amb força, que sols veurà resultats a través de la disciplina. Hi ha possibilitats amb aquest equip de mini? És clar que sí; però no els podem deixar de la mà. Hem de fer que la formació esportiva d'aquests jugadors sigui el més completa possible i només ho pot ésser si és disciplinada. Les forces s'han d'encarrilar, unificar i adequar a les necessitats de l'equip; cada un dels elements són imprescindibles com a unitat per formar el conjunt que serà l'equip; i com més cada jugador serà ell mateix i haurà après la seva feina, millor serà l'equip i més bons resultats se podran esperar d'ell.

La il.lusió hi és i també les ganes d'aprendre. Els resultats els veurem en temporades vinents. De moment van els tercers dels seu grup. No es poden quedar adormits; sols l'esforç quotidià es veurà reflectit a final de temporada i els jugadors seran de bons la temporada següent el que hauran estat de disciplinats aquesta. ♦

32

ANTÒNIA ISERN

major
net

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

AGENT OFICIAL

Taller autorizat

automòbils

C/ Ripol, 30 - TEL. 66 22 13

Entre noltros

Naixements

- Alexandre Moyà Amengual, fill d'Alexandre i Mònica, nasqué el 26-9-98.
- Sophie-Denise Sauzjer de la Villeteart Budinger, fill de Francisco Enrique i Tatjana, nasqué el 25-9-98.
- Oscar Valenzuela Bravo, fill de Manuel i Resurrecció, nasqué el 23-9-98.
- Ignasi Clar Guerrero, fill de Jaume i Lluçia, nasqué el 1-10-98.
- Maria Nadal Lliteras, fill d'Eduard i Maria, nasqué el 14-10-98.
- Juan Miquel Sánchez Álvarez, fill de Juan Miguel i Encarnación, nasqué el 13-10-98.
- Daniel Gómez Miralles, fill de Marcos Antonio i Laura, nasqué el 17-10-98.
- Llorenç Socias Contestí, fill de Joan i Magdalena Paz, nasqué el 19-10-98.
- Margalida Arbona Adrover, filla de Pere i Maria Antònia, nasqué el 15-10-98.

Matrimonis

- Ramon Durahó Valls i Maria Noguera Marin, es casaren el 22-8-98 al Convent de Sant Bonaventura.
- José Antonio Hidalgo Gálvez i Catalina Santos Blázquez, es casaren el 20-6-98 al Convent de Sant Bonaventura.
- Felipe Sánchez-Cuenca Aloma i Rafaela Valverde García, es casaren el 12-9-98 a l'Església de Ntra.Sra. de la Lactància a S'Arenal.
- Joan Llompart Amengual i Joana Mut Oliver, es casaren el 5-9-98 al Convent de Sant Bonaventura.
- Martí Roig García i Mercedes Campos Bermúdez, es casaren el 3-10-98 a l'Església de Ntra.Sra. de la Lactància a S'Arenal.
- Jesús Infante Llanera i Susana Cambil Eaves, es casaren el 26-9-98 a l'Església de Ntra.Sra. de la Lactància a S'Arenal.
- Marc Pagès Corella i Maria Rosa Muntaner Font, es casaren el 12-9-98 a l'Església de Ntra.Sra. de Gràcia.
- Antoni Joan Jaume Sbert i Margalida Calafell Vázquez, es casaren el 3-10-98 a la Parròquia de Sant Miquel.
- Rafael Castro González i Maria Perelló Guerrero, es casaren el 26-9-98 a l'Església Ntra.Sra. de Gràcia.

Defuncions

- Reinhold Hoeing, morí el 4-10-98 als 35 anys.
- Antònia Matamalas Rosselló, morí el 6-10-98 als 61 anys.
- Pedro Garriga Grasolet, morí el 5-10-98 als 28 anys. ♦

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunionis
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

PLAÇA 18 serigrafia

C/ SON JULIÀ, SOLAR A-65
POLÍGON INDUSTRIAL SON NOGUERA
07620 - LLUCMAJOR - MALLORCA
TELÈFON 66 04 22
FAX 66 19 22

Llorenç Mascaró

8 grans actors de Hollywood

Solució del mes passat

- Puig Major
- Massanella
- L'Ofre
- Galatzó
- Tomir
- Teix
- Alfàbia
- Galileu
- Randa
- Bonany

Pes forat d'es moix

34

Els que viuen al carrer Bisbe Taixet, on des de fa cosa d'un any s'estén el mercat dels divendres, ens han fet arribar, reiteradament, les seves queixes, referents a l'estat de brutor i de baleigs que deixen els venedors ambulants: capsos, papers, tota classe d'embolealls (alguns de productes alimentaris que en època estiuenca atreuen les mosques tant com la mel)...

Creuen que així com es fa neta la plaça després del mercat, també l'horabaixa dels divendres podrien llevar les deixalles que, a redols impedeixen totalment la circulació per les voravies i obliguen als vianants a posar en perill la seva integritat física en circular per un carrer de doble sentit, i amb cotxes aparcats. ♦

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 • Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General (Igualatori)
Pediatría
Cardiologia i Aparell Respiratori
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Cirurgia Vascular
Neurocirurgia
Cirurgia Plàstica i Reparadora
Nutrició i Dietètica
Ginecologia i Obstetrícia
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)

HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

Clínica Dental
Ortodòncia
Maxilo Facial
Psiquiatria
Psicologia
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Podologia
Centre Auditiu

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO CAJA SALUD - MEDIFIATC
GROUPAMA - NOVOMEDIC - ONCE - PREVIASA - SANITAS - VITALICI - L'ALIANÇA - WINTERTHUR
L'ESTRELLA - ALLIANZ-RAS - MUTUA D'ACCIDENTS: FIMAC - FREMAP

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426

SYPP

SERVEI I PREU

***Amb la remodelació del local
els oferim els Serveis
de forn de pa i peix fresc***

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

SEAT

Rubí Automòviles Llucmajor, S.L.

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

*Nou SEAT AROSA,
que GRAN és
ser PETIT!*

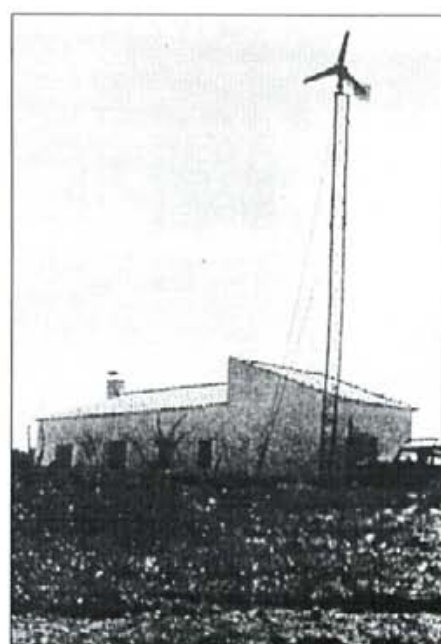
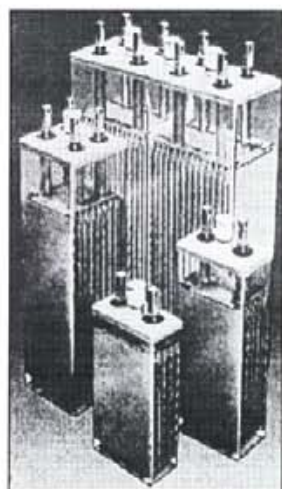
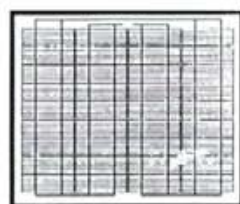
AUTO - ELECTRIC
Barceló
S.L.

AlliedSignal
AUTOMOTIVE
Bendix®

Ronda Ponent, 27 - Tel. 66 01 70

Energia solar
Ho tenim tot en energia solar i eòlica

Automatismes a mesura per a generadors.